

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40δς

Ἀθῆναι 7 Ἰανουαρίου 1932

Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 6

Ἡ ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΠΗΤΤΑ

TOY JEAN ROSMER

Ἦταν μιὰ φορά, σὲ μιὰ ζοφε-
ρὴ λαγκαδιὰ τῆς Κορσικῆς, ἕνας
πύργος μεγαλοπρεπῆς καὶ ὀχυρὸς ἀν
κάστρου. Ἐνα κορίτσι δώδεκα χρο-
νῶν, ἡ ὀρφανὴ Λετίτσια, ἦταν ἡ μό-
νη ποὺ τὸν κατοικοῦσε, μαζί με τοὺς
ὕπηρετες τῆς. Ὡστόσο, μ' ὅλο ποὺ
ἦταν τόσο μικρὴ ἀκόμα, ἐπιστατοῦσε
ἡ ἴδια στὰ ἔργα τῶν ὑποταχτικῶν
τῆς· μόνο ποὺ δὲν ἤξερε νὰ τὰ κρίνῃ
μὲ δικαιοσύνη καὶ ψυχραιμίᾳ.

Ἔτσι εἶχε γίνῃ ἀντιπαθητικὴ. Οἱ
ὕποταχτικοί τῆς, ποὺ τὴ φοβόνταν,
δὲ μπόρουσαν, μ' ὅλο ποὺ τὸ θέλανε,
νὰ αἰσθανθοῦν γι' αὐτὴ κανενὸς εἴ-
δους τρυφερότητα. Τοὺς ἐρχόταν φο-
ρὲς φορὲς νὰ τὴ μαλώσουν γιὰ τὴ
στάση τῆς καὶ νὰ τὴν ἐλεεινολογή-
σουν, ποὺ ἦταν τόσο λίγο εὐσπλαχνὴ
καὶ τόσο πολὺ ψηλομύτα.

Ὅχι μακριὰ ἀπ' τὸν πύργο, στὴν
ἴδια πάνω-κάτω γραμμῇ μὰ πιὸ πέ-
ρα, κεῖ ποὺ τέλειωνε ἕνας ἄγριος κι'
εὐωδιαστὸς φράκτης, φαινόταν μιὰ
καλυβούλα καμωμένη ἀπὸ κλαδιὰ καὶ
χῶμα πατηκωμένο ἀπάνω τους.

Μιὰ φτωχὴ, ἐργατικὴ κι' εὐσπλα-
χνικὴ μικρούλα ζοῦσε κεῖ μέσα. Πα-
ραρριγμένη ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ γεν-
νήθηκε, ἡ Βεατρίκη δὲν εἶχε γνωρί-
σει ποτὲ τοὺς γονεῖς τῆς καὶ μὲ δυ-
σκολία κέρδιζε τὸ ψωμί τῆς, χάρι
σὲ κάτι μικροδουλειὰς ποὺ ἔκανε στοὺς
χωριανούς. Ἀντίθετα ἀπ' ὅ, τι γινό-
ταν γιὰ τὴν πλοῦσια ἀφέντισσα, αὐτὸ
τὸ κορίτσι τὸ λάρτρει ὅλος ὁ κόσμος.
Γλυκεῖα, εὐλαβικὴ, φρόντιζε ἀδιά-
κοπα γιὰ τὶς διάφορες δουλειὰς τῆς,
ἔδινε στοὺς ζητιάνους πάντα κάτι τι
καὶ μηχανεύοταν ὅλους τοὺς τρόπους,
γιὰ νὰ φανῇ χρήσιμη στὸν πλησίον
τῆς. Ὀλόγυρα, σὲ μιὰν ἀκτίνα ἀπὸ
δέκα λεῦγες, οἱ στρατοκόποι κι' οἱ
περαστικοὶ τὴν ἐγκωμιάζανε, τὴν ἀνα-
φέρανε γιὰ παράδειγμα σὲ ὅλα τὰ

κορίτσια τῆς ἡλικίας τῆς.

Ἐπλησίαζε ἡ ἡμέρα τῶν Θεοφα-
νείων. Ἡ Λετίτσια ἀποφάσισε νὰ τὴν
πανηγυρίσῃ μὲ μεγαλοπρέπεια. Ἐκά-
λεσε μὲ μιὰ τῆς προκήρυξη τοὺς νεα-
ροὺς ἄρχοντες νὰρθοῦν, ἀπ' τὰ πε-
ρίχωρα, μὲ ὅλο τους τὸν ὀπλισμό,
καὶ διέταξε νὰ ἐτοιμάσουν ἕνα ἀνά-
λογο πρὸς τὴν περίστασι κα' ἐπιδει-
κτικὸ τραπέζι. Οἱ μάγειροι δὲν ἤξε-
ραν ἀπὸ ποῦ νὰρχίσουν, Ὀλόκληρος
στρατὸς ἀπὸ παραμάγειρους, ἐζύμωνα
χωρὶς νὰ παίρνῃ ἀνάσα γλυκίσματα
καὶ πάστες, ἐπλάθε ζύμη γιὰ τίς πῆτ-
τες κι' ἐστόλιζε τοῦρτες ψηλὲς σὰν
τὰ σπύτια.

Τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς, ἡ Λετί-
τσια, φορώντας τὰ πιὸ φανταχτερὰ
στολίδια, τὴ χρυσοῦφραντὴ ρόμπα τῆς,
τὴ γεμάτη μὲ ἄστρα ποὺ ἦταν ἀπὸ

πολύτιμες πέτρες, περίμενε τοὺς προ-
σκαλεσμένους τῆς στὸ κατώφλι τοῦ
μεγάρου τῆς, δταν τρεῖς γέροντες, τυ-
λιγμένοι στὰ φαρδεῖα μπουρνούζια
τους, ἐζήτησαν νὰ τῆς μιλήσουν.

— Τί θέλετε; τοὺς ρώτησε.

— Ἐχομε χάσει τὸ δρόμο μας ...
Ἐρχόμαστε ἀπὸ μακριὰ, εὐγενικὴ
δέσποινα, — τῆς ἀποκρίθηκε ἕνας ἀπ'
αὐτοῦς. Μᾶς ἐλήστεψαν ... πεθαί-
νουμε ἀπ' τὴν πείνα ... Θὰ μᾶς ἀ-
φήσετε νὰ καθήσουμε στὸ τραπέζι σας;

— Χά, χά, χά!, ἔκανε ἡ Λετίτσια
γελώντας δυνατὰ, δὲν περίμενα ἀπὸ
σένα τόσο θράσος, καλέ μου ἀνθρω-
πε! Δὲν ὑπάρχει μέρος, ἀγαπητέ,
γιὰ τοὺς ἀλῆτες τῆς σειρᾶς σου, στὸν
πύργο μου! Μὴ χάνεις καιρὸ λοιπόν,
παρὰ δίνε του! Χωρὶς πολλὰ λόγια...

Καί, μαζί με μιὰ ἀπειλητικὴ χει-
ρονομία τῆς, ἔκλεισε τὸ στόμα τῆς.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Δυὸ καλὰ ἀδελφάκια στὸ μπάνιο.

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια, οἱ ξένοι ἔτριξαν τὰ δόντια· κι' ἐκεῖνος ποὺ μίλησε, σηκώνοντας ψηλά τὸ κεφάλι του, ἔκανε ἕνα βῆμα πρὸς τὴ Λετίτσια:

— Σ' ἀκούσαμε, ἔκανε, ἀλλὰ θέλουμε νὰ σοῦ ἀφήσουμε κάτι γιὰ νὰ μᾶς θυμᾶσαι. Ἀπ' αὐτὸ τὸ βράδυ, ὅλα τὰ φυχώσιμα ποὺ θὰ πιάνης, θὰ γίνονται στάχτη.

Καὶ ἀφοῦ τῆς γύρισε τὴ ράχη, χάθηκε μαζί με τοὺς ἄλλους, ἐνῶ ἡ μικρὴ πυργωδέσποινα, ταραχμένη γι' αὐτὴ τὴν προφητεία, γύρισε στὰ διαμερίσματά της.

Οἱ ταξιδιώτες ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους. Προχωροῦσαν πρὸς τὸ σπιτάκι τῆς Βεατρίκης.

Λίγες στιγμὲς ἀργότερα, χτυποῦσαν τὴν πόρτα του. Ἡ ὄρφανή, ποὺ ἦταν συνηθισμένη νὰ περνᾷ μόνη τῆς τῆς γιορτῆς, κείνη τὴν ὥρα ἔστρωσε τὸ τραπέζι τῆς μ' ἕνα καθαρὸν τραπέζομάντηλο.

— Ποιὸς εἶναι; ἔκανε.

— Τρεῖς στρατοκόποι, κομμένοι ἀπ' τὴν κούραση καὶ μισοπεθαμένοι ἀπ' τὴν πείνα!

— Καλῶς ὠρίσατε! φώναξε ἡ φτωχοῦλα, τραβώντας τὸ μάνταλο. Δυστυχῶς, πρόσθετε μπάζοντας μέσα τοὺς μουςαφίρηδες, τὸ τραπέζι ποὺ θὰ σᾶς κᾶνω θᾶναι φτωχό. Ὁ μπουφές μου δὲν ἔχει πολλὰ πράγματα. Θὰ σᾶς προσφέρω ὅμως, με' ὅλη μου τὴν καρδιά, τὸ γάλα τῆς κατσίκας μου κι' ἕνα κομμάτι πομπότα, γιὰ τὸ καλὸ, μέρα ποὺ εἶναι...

— Εὐχαριστῶ, μικρούλα μου, ἀπάντησε ὁ πρῶτος ἡλικιωμένος ἀπ' τοὺς γέροντες μπαινόντας, μαζί με τοὺς συντρόφους του, στὴν καλυδούλα. Δεχόμαστε με' χαρὰ τὴ βοήθεια ποὺ μᾶς προσφέρετε. Νᾶτσι εὐλογημένη!

Ἀμέσως, ὡς διὰ μαγείας, ἡ φτωχικὴ καλύβα πλημμύρισε ἀπὸ φῶς. Οἱ ταξιδιώτες καθισμένοι κοντὰ στὴ γωνιά, σκορπίζαν γύρω τους μιά με-γαλόπρεπη λάμψη. Ἕνας φωτιστέφανος κύκλωνε τὸ μέτωπό τους. Κι' ὅμως δὲν ἦταν ὠραῖοι! Ὁ ἕνας εἶχε ἕνα πρόσωπο μαῦρο σὰν τὸ κάρβουνο, κι' ἡ Βεατρίκη τρώμαξε μόλις ξεχώρισε τὸ κατσούφικο μούτρο του, ὅπου στριφογύριζαν δυὸ μάτια στοργυλὰ κι' ἄσπρα, σὰ σφαῖρες μπιλιάρδου ἀπὸ ἐλεφαντοκόκκαλο.

Ὡστόσο, καθὼς οἱ ἄγνωστοι ἔδειχναν πῶς ἦταν πολὺ εὐχαριστημένοι, ξανάπιασε τὴ δουλειά της κι' ἀποστράφησε τὸ τραπέζι.

— Κοιτάστε, καλοὶ μου στρατοκόποι, τοὺς εἶπε, δείχνοντας τὰ καθίσματα ποὺ εἶχε βάλει γύρω. Καὶ δικιολογήθηκε πάλι γιὰ τὴ φτώ-

χεια τοῦ τραπέζιου ποὺ τοὺς ἔκανε, γέμισε τὰ φλασκιά κι' ἔκοψε τὸ γλύκισμα.

— Θυμήθηκες τὸ κουκί*; ρώτησε ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς ξένους.

Ἡ Βεατρίκη γέλασε με' τὴν καρδιά της.

— Ἀμ' δέ; Τὸ ξεχνᾷ κανεὶς αὐτὸ ποτέ, σὲ μᾶς; Καὶ τὸ πιδ πολὺ, εὐχαριστίεμαι ἐπειδὴ ὁ Κύριος θέλησε νὰ μοῦ στείλῃ τρεῖς μουςαφίρηδες...

Καὶ λέγοντας ἔτσι, ἔκανε μιά μεγάλη χαιρετούρα μπρὸς τοὺς ξένους καὶ ἀπλώσε τὴν πιατέλα, ὅπου ἡ πῆτα ξεχειλίζει στὴ φόρμα τῆς δολόχρου-ση, καὶ τραγανιστῇ.

Ἐπειτα, πήρε ἕνα κομμάτι καὶ δάγκασε με' τὰ ὠραία της δόντια τὴν ἀπολαυστικὴ φέτα. Ἀμέσως ὅμως σχεδόν, ξεφώνισε χαρούμενα.

— Ἐχὼ τὸ κουκί! Κι' ἔδειξε στοὺς ξένους τῆς μιά λίρα. Ἀλλὰ φάνηκε καὶ δεύτερη στὴ φέτα της, καὶ τρίτη... Δέκα, εἴκοσι, τριάντα κυλήσανε στὰ χέρια της καὶ στὸ πάτωμα ὕστερα...

Θυμωμένη ἀπ' τὸ χρυσάφι ποὺ στοιβαζόταν ὀλοένα μπροστά της, ἡ παιδοῦλα ἔμενε με' τὸ στόμα ἀνοιχτό, μὴ καταλαβαίνοντας τίποτα ἀπ' τὸ θαῦμα ποὺ γινόταν, καὶ ρωτοῦσε σαστισμένη με' τὰ μάτια τοὺς ἀλλόκοτους μουςαφίρηδες της. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ἐκεῖ δὲν ἔβγαζαν μιλιὰ. Μάνι-μάνι κούμπωσαν τοὺς μανδύες τους καὶ τράβηξαν κατὰ τὴν πόρτα.

— Αὐτὸ ποὺ φάγαμε μᾶς δυνάμωσε, τῆς εἶπε ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς, πρὶν βγοῦν ἔξω. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον πληρώνεται ἀπ' τὸ Θεό! Ἀπ' αὐτὸ τὸ βρῆδου, ὅτι πιάνεις στὰ χέρια σου θὰ γίνεσαι χρυσό.

Ἐπειτα μιά θαμπωτικὴ λάμψη τοὺς τόλιξε, ποὺ ἔκανε τὴν μικρούλα νὰ χαμηλώσῃ τὰ βλέφαρα. Ὅταν τὰ ξανασήκωσε, ἡ καλυδούλα της ἦταν ἄδεια. Οἱ ξένοι εἶχαν γίνεαι ἄφαντοι!..

Στὴν ἀμεταξύ, στὸν πύργο, ἡ γιορτὴ ἔφτανε στὸ κορύφωμα. Περικυκλωμένη ἀπὸ ἕνα πλῆθος εὐγενῶν, ἡ Λετίτσια καθόταν στὴν πιδ ψηλὴ πολυθρόνα, με' τὴ συνηθισμένη της ἀλαζονεία, ἀκούοντας μ' ἕνα ὕψος φαντασμένης τὰ διθυραμβικὰ ἐγκώμια ποὺ τῆς κᾶνανε. Κρατώντας ἕνα

* Οἱ Γάλλοι τὴν ἡμέρα τῶν Θεοφανείων, ποὺ τὴ λένε καὶ μέρα τῶν Βασιλεύων (jour des Rois), δηλαδὴ τῶν Μάγων, κόβουν τὸ «gâteau des Rois», ποὺ δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἡ δικὴ μας βασιλόπιττα. Καὶ συνειθίζουν, ἀντὶ γιὰ νόμισμα, νὰ τοῦ βάζουν ἕνα κουκί. Ἐκεῖνον, ποὺ θὰ τοῦ πέσει ἄμα τὸ μοιράσουν, τὸν βαπτίζουν Βασιλιά τοῦ Κουκιού! (Σ. τ. Μ.)

χρυσὸ μαχαίρι, ἐτοιμαζόταν νὰ μοιράσῃ τὸ πατροπαράδοτο γλύκισμα, ποὺ δυὸ ἀκόλουθοι ἔβαλαν μπροστά της μέσα σὲ μιά ἀσημένια πιατέλα, μαλαμοκαπνισμένη. Ἀλλὰ μόλις ἀπλώσε τὸ χέρι, ἐκεῖνο τῶρατο γλύκισμα, ποὺ ἦταν ὄλο κρούστα, χάθηκε, καὶ στὴ θέση του ἄφησε ἕνα σωρὸ ἀπὸ στάχτη. Τάχασε τότε, πρᾶσινε κι' ἔδωσε διαταγὴ νὰ κουδάλίσουν δεύτερη πῆττα. Μὰ εἶχε τὴν ἴδια τύχη κι' αὐτὴ! Κι' ἡ ἄλλη ποὺ ἔφεραν στάχτη ἔγινε, κι' ἡ τέταρτη τὸ ἴδιο... Ἡ ψηλομύτα πυργωδέσποινα θυμήθηκε τὴν προφητεία τῶν ἀποδιωγμένων ξένων κι' ἐνῶ οἱ καλεσμένοι της, σαστισμένοι, ἔφευγαν σπρώχνοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ ξεφωνίζοντας, ἄρχισε νὰ κλαίῃ μ' ἀναφυλλητά.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, στὴν καλύβα τῆς Βεατρίκης στριμωχνόταν ἕνα πλῆθος ἀπὸ χωριάτες. Ἡ εἰδησιὴ πῶς ἔβγαζε ἀνοιξε ἡ τύχη της, μαθεύτηκε ἀπ' ὅλους πολὺ πιδ γρήγορα ἀπ' ὅσο μπορεῖ νὰ φανταστῇ κανεὶς. Καὶ καθένας ἀπλώνε τὸ χέρι νὰ συγχαρῇ τὴν ὄρφανή γιὰ τὴν εὐτυχία της αὐτῇ, ποὺ ὅλοι ἔδρισκαν πῶς τῆς ἀξίζει.

Καθισμένη στὴ μέση τῶν περιέργων χωρικῶν ξαναδιηγόταν, γιὰ δέκατη φορὰ, τὴ θαυμαστὴ ἱστορία τῆς μαγεμένης πῆττας, ὅταν ἡ Λετίτσια, σὰν τρελλή, ἀνοιξε ἕνα πέρασμα ἀνάμεσά τους. Ἀπλώνοντας τὰ χέρια τῆς ἐνωμένα πρὸς τὴν ὄρφανή, τῆς φώναξε:

— Δὲν ξέρω τί νὰ κᾶνω. Δίχως ἄλλο κάποιος με' καταράστηκε! Κάθε φυχώσιμο ποὺ ἀγγίζω γίνεται στάχτη! Ἀκουσα τὴ βῆμα μου νὰ λῆγῃ γιὰ τὸ καλὸ ποὺ σὲ βρήκε, κι' ἔρχομαι σὲ σένα, ποὺ δῶ καὶ λίγες ὥρες ἀκόμα σὲ περιφρονῶσα, γιὰ νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ πῆς κάτι καλὸ καὶ γιὰ μένα σ' ἐκείνους ποὺ σ' εὐλόγησαν! Ἀρῆσέ με νὰ πάω κοντὰ τους...

— Ἀλλοίμονο!, τὴν ἔκοψε ἡ Βεατρίκη, ἔφυγαν. Ἀλλὰ θὰ ζητήσω ἀπ' τὸν Κύριο νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ κακὸ ποὺ ἔπεσε πάνω σας, εὐγενικὰ μου δέσποινα! Ὅλα γίνονται... Παρακαλέστε τον μαζί μου... Θὰ σᾶς ἀκούσῃ...

Κι' ἔβγαζε ἡ καλύβα γεμίζει ἀπὸ φῶς, μιά γλυκεῖα μουσικὴ ἀκούγεται, ἐνῶ οἱ τρεῖς ταξιδιώτες παρουσιάζονται ντυμένοι με' πορφύρα αὐτὴ τὴ φορὰ, χρυσὴ κορώνα στὸ κεφάλι καὶ κρατώντας καθένας ἕνα βασιλικὸ σκήπτρο στὸ χέρι του. Ὁ ὄχλος σταύρωσε τὰ χέρια, κι' ἐπειδὴ ἀναγνώρισε στὰ πρόσωπά τους τοὺς Μάγους

τῆς Ἀνατολῆς, τοὺς προσκύνει μ' εὐλάβεια.

— Καταλάβετε ποιοὶ εἴμαστε, τοὺς λέει ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς. Ἐμεῖς εἴμαστε ἐκεῖνοι, ποὺ πήγανε καὶ προσκυνήσανε τὸ Χριστό, τὴν εὐλογημένη νύχτα ποὺ γεννήθηκε στὴ φάτνη τῶν ἀλόγων! Καὶ γιὰ νὰ τὸ ξαναθυμόμαστε, κάθε χρόνο, τὴν ἴδια μέρα, γυρίζουμε στὴ γῆ... Ἀνταμείβουμε τότε τοὺς καλοὺς, τοὺς εὐσπλαχνικοὺς. Τοὺς πλούσιους ὅμως ποὺ εἶναι κακοί, τοὺς τιμωροῦμε. Ἡ Βεατρίκη, ποὺ κᾶνει ὄλο καλοσύνης, εἶδε κι' ἀπὸ μᾶς καλὸ. Ἡ Λετίτσια ἔδειξε πῶς εἶναι μιά φαντασμένη μονάχα, γι' αὐτὸ τὴ διορθώσαμε κι' ἐμεῖς! Μὰ γιὰ τὸ χατήρι αὐτῆς τῆς ὀρφανούλας ποὺ κλαίει καὶ μᾶς ἰκετεύει, δὲν ἐπιμένουμε στὴν τιμωρία της. Ὡστόσο, εὐγενικὴ δέσποινα, μὴν ξεχάσης ποτὲ τὸ πάθημά σου. Ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρὸς γίνου εὐσπλαχνικὴ γιὰ τοὺς δυστυχισμένους, δίνε τους κάτι ἀπ' τὰ πλούτη σου, γιὰ νὰ πληρώσης ἔτσι ὅσα κακὰ ἔκανες... Νὰ εἶσαι καλὴ κι' ὁ Θεὸς θὰ σοῦ συχωρέσῃ τὶς ἁμαρτίες...

— Θὰ με' βοηθᾶτε ὅμως κι' ἐσεῖς, δὲν εἶν' ἔτσι; εἶπε ἡ μικρὴ πυργωδέσποινα καὶ πιάστηκε ἀπ' τὸ χέρι τῆς εὐεργέτρας της. Θὰ μέινετε μαζί μου, δὲ θὰ χωριστοῦμε πιά... Θὰ προσπαθῶ νὰ σᾶς μοιάσω!

Κι' ἐνῶ οἱ Μάγοι-Ρηγάδες γυρίζανε στὸν οὐρανὸ, ἀπ' ὅπου εἶχαν κατεβῇ, οἱ δυὸ μικρές, ἀγκαλιασμένες, τράβηξαν γιὰ τὸν πύργο.

Τὰ χρόνια πέρασαν. Ἡ Λετίτσια ἔγινε σιγὰ-σιγὰ μιά ἀγία. Ὅσο γιὰ τὴ Βεατρίκη, με' τὸ χάρισμα τῶν Μάγων-Ρηγάδων, μπορούσε νὰ κᾶνει καλὸ σὲ ὅλους πιά. Κάθε τι ποὺ ἄγγιζε γινόταν χρυσό, κι' ὅλοι στὸ νησί της δὲ μιλοῦσαν παρὰ γιὰ τὰ καλὰ ποὺ σκόρπιζε παντοῦ. Πέθανε πολὺ γριὰ, κι' ὅλοι οἱ φτωχοὶ ἀναψαν ἕνα κεράκι γιὰ τὴν ψυχὴ της.

(Μετάφραση)

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΟΡΦΑΝΑ

Μικρά μου, τῆς μαμμᾶς σας ἡ φωνὴ Ποτὲ δὲ θὰ μιλήσῃ στὴν ψυχὴ σας! Ἦταν τόσο καλὴ, τόσο καλὴ, Κι' ὅμως δὲν ἔμεινε πολὺ μαζί σας.

Μόλις αὐτὴ ἡ λαμπάδα ἡ φωτεινὴ Σᾶς ἄναψε μ' ἀγάπη τὴ ζωὴ σας, Κι' ἐσβύστη σὲ μιά χώρα μακρινὴ Καὶ στὸ σκοτάδι εἰσαστε μόνα, ἀλοί σας!

Κι' ἐνῶ στὴν παιδικὴ σας τὴ μορφή Δὲν ζωγραφιέται ἡ μαυροφόρα ἡ λύπη, Ὅμως θαρρῶ πῶς κάτι τι σᾶς λείπει,

Κάποια μελαγχολία σας κρυφὴ Στὰ μάτια, καθὼς πέφτει ἀργὰ τὸ

[Βράδυ,

* Ὡ, τῆς μαννούλας τὸ φιλή, τὸ χἀδι!

MARIA M. ΦΑΛΑΓΓΑ

Ο ΔΙΣΧΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Σ'.

Τὴν ἄλλη μέρα, στὸ χωριὸ γινόταν γάμος. Πῆγε ὅλη ἡ οἰκογένεια κι' ἡ Παυλίνα μαζί. Μὰ ὁ Πετράκης ἔμεινε στὸ σπίτι καὶ στὸ κρεβάτι. Καὶ τὴν ὥρα ποὺ οἱ ἄλλοι, στὸ γάμο, ἔτρωγαν καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα, αὐτὸς ὁ κακόμοιρος ἔπινε μόνο τὸ γάλα του, χωρὶς ζάχαρη καὶ χωρὶς βούτυρο, σὰν ἄρρωστος ποὺ ἦταν. Καὶ μετάνοιωνε γιὰ τὴ λαιμαργία του, κι' ἔκλαιγε πικρά, καὶ συλλογιόταν τί ἔπρεπε νὰ κᾶνῃ, γιὰ νὰ μὴν πέφτῃ τόσο συχνὰ στὸν πειρασμό...

Ἀξίφρα, ἀπ' τὴ μισανούχτῃ πόρτα τῆς κάμαρας, μπῆκε τρέχοντας ὁ Ντουντοῦ μ' ἕνα χαρτί στὸ στόμα διπλωμένο στὰ τέσσερα. Πῆδησε στὸ κρεβάτι κι' ὁ Πετράκης τοῦ τὸ πῆρε. Ἦταν γραμματάκι τῆς Παυλίνης γραμμένο με' μολύβι καὶ μ' ἕνα σωρὸ ἀνορθογραφίες, γιὰτὶ ἡ μικρούλα δὲν ἔξερε ἀκόμα νὰ γράφῃ καλὰ:

«Ἀγαπιταί μου ἀδερφέ — ἡ Λούσι ἔνε ἐδό, στῆς θιάς τις, ποὺ ἔνε ἡ μαμά τις νίφης. Ἡ γιαγιά τιν προσκάλεσαι νὰ φάι ἄβριο μαζί μας. Ἦνε δρεά στὸ γάμο, ἀλλὰ στὸ σπίτι διασκαιδάξι κανέναν καλίταιρα. Ἡ Λούσι σεφιλι καθὼς κι' ἐγὼ ἡ ἀδρεφί σου».

Ὁ Ντουντοῦ, τὸ ἔβλεπε σκυλάκι, κοίταζε τὸν Πετράκη στὰ μάτια κουνώντας τὴν οὐρίτσα του ἀπὸ χαρά. Δὲν ἔφευγε ὅμως, περίμενε χωρὶς ἄλλο ἀπάντησῃ. Ὁ Πετράκης ἔσχισε ἕνα φύλλο ἀπὸ τὸ τετραδιὸ του κι' ἔγραψε βιαστικά καὶ με' τὸ ἴδιο σχεδὸν ὀρθογραφικὸ σύστημα τῆς Παυλίνης:

«Χέρο πάρα πωλεῖ

γιὰ τιν ἴδιση ποὺ μοῦ

γράφεις. Ἀμαίσος ἐγίνα

καλά. Πῆς τις Λούσις πὸς

τὴν ἀγαπὸ πωλεῖ καθὸς

κὲ σαίνα. Πετράκης».

Ὁ Ντουντοῦ φεύγει

σὰ σαίτα με' τὸ γραμματάκι στὸ στόμα κι' ὁ Πετράκης ἀποκοιμῆται με' τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη. Δὲν περιμένει τὸ γυρισμὸ τῆς χαρούμενης παρέας ἀπὸ τὸ γάμο, δὲν αἰσθάνεται τὸ γλυκὸ φιλή ποὺ τοῦ δίνει ἡ μαμὰ του, οὔτε νοιώθει πῶς τοῦ παίρνει ἀπ' τὸ χέρι τὸ γραμματάκι τῆς ἀδερφῆς του. Ἡ μαμὰ τὸ δείχνει τοῦ μπαμπᾶ, τὸ διαβάζουν μαζί κι' ὁ μπαμπᾶς λέει:

— Τί καλὸ κοριτάκι ποὺ εἶναι ἡ Παυλίνα μας! Πῶς θέλει νὰ κᾶνῃ πάντα χαρὰ στὸν ἀδερφὸ της! Ὁρθογραφία μόνο δὲν ξέρει, ἀλλὰ δὲν πειράζει, εἰν' ἀκόμα μικρὴ, θὰ μάθῃ.

Μόλις ξύπνησε, τὸ πρωτὶ, ὁ Πετράκης εἶπε:

— Ἀχ, θᾶναι σήμερα καλὸς καιρὸς;

Γιὰτ' εἶχε θυμηθεῖ πῶς θὰ πήγαινε ἡ Λούση κι' ἤθελε νὰ τῆς δειξῇ τὸ κοττέτσι, τὸ σταῦλο, τὸ λαχανόκηπο, νὰ τὴ σεργιανίσῃ στὸ δασάκι με' τὰ πεῖκα καὶ στὰ λειβάδια με' τὰ γροιλολούλουδα. Εἶναι τόσο ὁμορφὴ αὐτὴ ἡ μικρούλα Λούση με' τὰ μεγάλα της γαλανὰ μάτια καὶ τὰ χρυσὰ μαλλιά της ποὺ λάμπουν στὸν ἥλιο!..

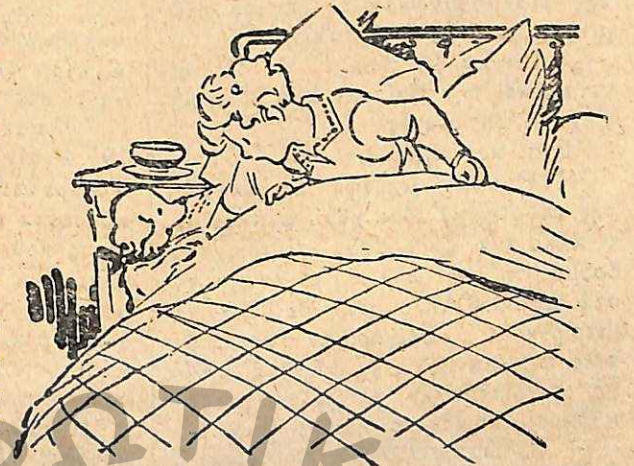
— Ἦταν κι' ἄλλα παιδιὰ χτῆς στὸ γάμο; ρωτᾷ ὁ Πετράκης τὴν Παυλίνα.

— Ναί. Ἦταν ὁ Τοτός, ὁ ἀδερφὸς τῆς νύφης, ποὺ τὸν προσκάλεσε κι' αὐτὸν ἡ γιαγιά.

— Πῶς εἶναι;

— Ἀψηλός, ὁμορφος, πηγαίνει στὸ σχολεῖο καὶ ξέρει νὰ χορεύῃ.

Τί ἀργὰ τὸν περνοῦσαν οἱ πρωῒνὲς ὥρες! Κάθε φορὰ ποὺ ἀκουγαν τὸ κουνδούνι, τὰ παιδιὰ ἔτρεχαν στὴν πόρτα νὰ ἰδοῦν μὴν ἦσαν οἱ μικροὶ τους φίλοι. Ὁ Πετράκης θέλει νὰ μάθῃ τί καλὰ μαγερεύει ἡ Παγώνα γιὰ τὸ μεσημέρι, θυμᾶται ὅμως τὰ παθήματά του καὶ δὲν τολμᾷ νὰ μπῇ

στην κουζίνα» μόνο προσπαθεί να μαντέψει από τις μυρωδιές που βγαίνουν από εκεί μέσα... Έπειτα πηγαίνει και ξαπλώνεται σ' ένα πάγκο, κοντά στην πόρτα του περιβολιού, κρατώντας ένα μπουκέτο από μαργαρίτες, που τις είχε κόψει για τη Λούση.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΠΑΛΑΘΟΘΩΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑ

—Θωδώρα, Θωδώρα, που είναι ο Θωδωρής; Στην πόλη, στην πόλη, να πιάς να τότε βρήξ!

Και τέσσερα-πέντε παιδιά, με λευρά παντελόνια, ξεγδαρμένα γόνατα, τ'όνα με ταμπουράκι, άλλο με το τριγωνικό σιδεράκι, πηγαίνοντας να πούν τα κάλαντα, χασομέρησαν λιγάκι στο δρόμο, να κάνουν χάξι με την Παλαθοθωδώρα. Τό τραγούδι αυτό τη δαιμόνιζε, και καθώς τα παιδιά τὸ ξεφώνιζαν χτυπώντας με μανία τα σύνοργά τους, γινόταν πὸ παλαθὴ ἀπ' ὅτι ἦταν στὸ φυσικό της. Παλαθοθωδώρα τὴ λέγανε στὴ μικρὴ ἐπαρχία ἢ ἡ «σαλή».

—Παιδιά, ἡ σαλή! κι' ὅλοι οἱ πιτσιρίκοι τὴν παίρνουν ἀπὸ πίσω με χάχανα καὶ φωνές.

Εἶτοι καὶ σήμερα.

Ἡ Θωδώρα μάζεψε τὶς μακριές της φούστες με τ'όνα χέρι, ἄρπαξε με τ' ἄλλο ἓνα ξύλο πὸ βρέθηκε στὸ δρόμο της, κι' ἄρχισε τὸ κυνηγητὸ στὰ παιδιά. Ἄλλο πὸ δὲ θέλαν οἱ πιτσιρίκοι... Τριγυρίζαν στίς φούστες της, μὰ μόλις ἔκανε νὰ τ' ἀγγίξει, ξεγλιστρᾶν σὰ χέλια, φτεροπόδαροι καὶ σβέλιτοι καθὼς ἦταν...

—Θωδώρα, Θωδώρα, πὸ εἶναι ὁ Θωδωρής;...

—Τώρα δά, θὲ νάρθη ὁ Θωδωρής καὶ θὰ σὰς δώσῃ νὰ καταλάβετε, ξευξέκια!... ξεφώνιζε αὐτὴ μανιασμένη. Καὶ τὰ γαλανὰ της μάτια πέταγαν κατὰ παρὰδοξες ἀστραπές.

Ἀλήθεια, τί παράξενη πὸ ἦταν ἡ μορφή της Θωδώρας. Πλαδαρή καὶ κυριωμένη (ἦταν κοντὰ 60 χρονῶν ἢ Θωδώρα) εἶχε ἀκόμα τόπους-τόπους τ' ἄταχτα κοκκινάδια τῆς παιδὸς ξανθῆς. Τὰ μαλλιά της ἦταν τώρα μαύρα (κοράκου φτερό!) ἀπ' τὴν κραιμπαγιὰ πὸ τοὺς ἔθαζε. Ἐμενε μέρες ἀπλυτῇ, καὶ θάμωιζε ὁλόκληρη σὰ μιὰ μαύρη μουντζούρα, ἀνδὲν ἦταν τὰ μάτια της. Αὐτὰ μόνον τῆς ἔμεναν ἀπ' τὴν παλιὰ ὁμορφιά της. Μεγάλα, δίχως ρυτίδες ὀλόγουρα, (λὲς κι' ὁ χρόνος εἶχε σεβαστεῖ αὐτὰ μονάχα), ξάφνιαζαν με τὸ καθάριο, γαλάζιο χρῶμα τους, καὶ δὲν μποροῦσε κανένας βλέποντάς τα νὰ μὴ σκεφθῇ πὼς ὅλη αὐτὴ ἡ μουντζούρα τῆς μορφῆς μπόρεσε ν' ἀφήσῃ μόν' αὐτὰ τὰ μάτια τόσο ἀγνά, τόσο διάφανα, τόσο καθάρια...

Εἶχε μείνει ἀνύπαντρη ἡ Θωδώρα. Καὶ τὰ σκληρὰ παιδιά, βρίσκοντας, με τὴν παιδιάστικη διαίσθησή, αὐτὸ πὸ τὴ φούρκιζε περσότερα, τῆς τραγουδοῦσαν διαρκῶς τὸ γνωστὸ στρατιωτικὸ τραγούδι:

—Θωδώρα, Θωδώρα...

—Ἐ, μικροί!... Ἐλάτε νὰ μὰς πῆτε τὰ κάλαντα!

Στὴ στιγμὴ τὰ παιδιά ἀφήσαν τὴν παλαθὴ, καὶ σὰν τὰ σπουργίτια πὸ μαζεύονται γύρω στὰ ψίχουλα, μαζεψήκανε ὅλα μπροστὰ τὴν πόρτα τοῦ πλουσιόπιστου.

«Χριστὸς γεννᾶται σήμερον...»

Ἡ Θωδώρα σιγὰ-σιγὰ, με πνιχτὰ βηματῆκια, χῶθηκε ἀπ' τὴν σαραδασμένη πόρτα στὴ φτωχὴ κάμαρά της, πούταν ἀκριβῶς ἀπέναντι στὸ πλούσιο τ' ἀρχοντικό.

Ὅλα ἐκεῖ μέσα δειχνανε τὴν τρελλὴν κάτοχό τους. Ἀνάστα ὁ κύριος. Τὸ κρεβάτι ξεστρωτό, μιὰ βρώμικη κουδέρτα πεσμένη κάπου δίπλα, δυὸ τρεῖς κουτσοπόδαρες ξέφτιες καρέκλες, ἓνα τραπέζι μ' ἓνα τραπέζο-μάντηλο χυλισμαλωμένο. Καὶ στὴ γωνιὰ μιὰ φουφὸ πὸ τὰ σκόρπια κάρβουνα ὀλοτρόγουρα βρώμιζαν περσότερο τὴν κάμαρα.

Ἡ γριά ξεφυσώντας κάθησε στὸ κρεβάτι. Ἐπιασε με τὰ δυὸ της χέρια τὸ κεφάλι. Ἀπ' τὴν ἀπέναντι μεριά ἦρθαν ὡς τὴ φτωχικὴ της κάμαρα οἱ δροσερὲς παιδιάτικες φωνές πὸ λέγαν κάλαντα:

... οἱ οὐρανοὶ ἀγάλλονται...

Ἐρριξε μιὰ πονεμένη ματιὰ τριγύρω στὴν ἀκαταστασία πὸ τὴν κύκλωνε, καὶ στὸ ξεθολωμένο γιὰ λίγα λεπτὰ μυαλό της, ἦρθε ἡ θλιθερὴ σκέψη:

—Αὐριο εἶναι Χριστούγεννα...

Τὶ κάνω γὼ γιὰ νὰ τὸν δεχθῶ;... Μόλις τὰ παιδιά τέλειωσαν τὰ κάλαντα, ἓνα ὁμορφο κοριτσάκι με μαύρες μπούκλες καὶ γαλάζια μάτια, τοὺς ἔδωσε δυὸ τέλληρα.

—Γιατί τὴν πειράζετε τὴν κακομοῖρα τὴ Θωδώρα; Σὰς ἔκανε τίποτα;

Κι' ἀνοίξε θεώρατα τὰ μάτια της, παίρνοντας στὴ μορφή της τὴν περίεργη ἐκπληκτικὴ ἔκφραση, πὸ ἔχουν τόσο συχνὰ τὰ παιδιά, ὅταν δὲν καταλαβαίνουν κάτι.

Τ' ἀλανάκια μείνανε ἀλαλα.

—Δὲ θέλω νὰ τὴν πειράζετε! τ' ἀκοῦτε;... Κάθεται κοντὰ μὰς καὶ τὴν ἔρω. Εἶναι τόσο δυστυχισμένη ἢ καυμένη...

Ἐδγαίναν τὰ λόγια παχιά, στρογγυλά, καὶ στὸ τέλος τὸ κάτω χεῖλάκι τὸ κατακόκαινο, κρεμόταν ἀνεπαίσθητα με μιὰ θλιμμένη ἀπορία.

—Μημιά, δυὸ-τρία τσουρέκια ἀκόμα... καὶ τὸ χρυστόψωμο... ναί, ναί κι' αὐτοὺς τοὺς κουραμπιέδες. Καὶ ξέρεις, θὰ τῆς πᾶω ἀκόμα καὶ δυὸ τριαντάφυλλα ἀπ' τὸν κήπο...

Τὶ γελᾷς; Καλά, καλά... ἔρω γώ. Κι' ἡ Μπέλλα, τὸ κοριτσάκι με τὰ γαλάζια μάτια καὶ τὶς μαύρες μπούκλες, ἑτοίμαζε με χαρούμενη ἀνυπομονησία τὰ πακετάκια της...

Μ' ἓνα ἑλαφρὸ σπρώξιμο, ἡ πόρτα τῆς Παλαθοθωδώρας ἀνοίξε. Δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ τὴν κλειδῶνῃ αὐτὴ. Τὶ θὰ τῆς ἔκλεβαν; Ἐννιά ἢ ὡρα βράδυ, κι' ἀκόμα νὰ γυρίσῃ ἡ σαλή ἀπ' τὴν ἀγνωστὴ περιόδειά της. Μιὰ χοντρή γυναικία (ἡ παλιὰ νταντὰ τῆς Μπέλλας, πὸ δὲν ἔννοεῖ νὰ τὴν ἀποχωριστῇ) κι' ἓνα κομψὸ κοριτσάκι—ἀγγελος, χερουβεῖμ,—στριφογυρίζουν στὴν κάμαρα. Σὲ λίγη ὥρα εἶναι ὅλα ἑτοιμα ἐκεῖ μέσα. Καθαρὰ σεντόνια (ἀν καὶ λίγο τριμμένα) στὸ κρεβάτι, στρωμένα ταχτικά στὸ παλιὸ τὸ τζάκι πούχε χρόνια νὰ δῇ «μέρες δόξας», καί με χαρούμενες φλόγες δυὸ-τρία κούτσουρα. Στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ τὸ χρυστόψωμο, τὰ τσουρέκια, οἱ κουραμπιέδες... Καὶ στὸ παράθυρο, μέσα σ' ἓνα ποτήρι, δυὸ φρέσκα ἄλικά τριαντάφυλλα. Φεύγουν... ἡ κάμαρα μένει ἀδειανή.

Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν Ὑπερούσιον τίκτηι καὶ ἡ γῆ τὸ σπῆλαιον...

Ἡ φωνὴ εἶναι βαρειά, βραχνή, συρτή... Κόβεται ἀπότομα ἀπὸ ἓνα ξερό βήχα, καὶ τελειώνει μ' ἓνα γέλιο στρίγγιλο.

Ἡ Παλαθοθωδώρα ἔφτασε στὸ φτωχικὸ της. Τὰ ξαφνιασμένα μάτια της τὸ πρῶτο πὸ ἀντικρύζουν, μόλις μπαίνει μέσα, εἶναι τὰ δυὸ ἄλικά τριαντάφυλλα στὸ παράθυρο. Καθὼς φωτίζονται ἀπ' τὸ φανάρι τοῦ δρόμου, παίρνουν ἓνα χρῶμα φανταστικό, καὶ τ' ἀγέρι πὸ γλιστράει ἀπ' τὸ σπασμένο τζάμι κουνάει τὰ κεφάλαιά τους, πὸ μοιάζουν σὰ νὰ τὴν καλοσπρίζουν. Κι' ὕστερα βλέπει κι' ὅλα τέλλα, τὴν καλοσυγυρισμένη καμαρούλα της, τὴν ἀναμμένη φωτιά, τὰ φαγώσιμα στὸ τραπέζι...

Στὸ θολωμένο μυαλό της ὁ σκέψεις γρονθοκοποῦν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Δὲν μπορεῖ νὰ τὶς τακτοποιήσῃ κανονικά. Τὰ χέρια της, σὰ φοβισμένα, περνᾶνε πάνω ἀπ' τὸ χρυστόψωμο στὰ τσουρέκια, μόλις τ' ἀγγίζουν, λὲς

καὶ φοβάται πὼς θὰ χαθοῦν ξαφνικά ἀπὸ μπροστὰ της, ὅπως φανήκανε...

Ἐημερώθηκε πλαγιασμένη στὸ κρεβάτι της δίχως νὰ κοιμηθῇ. Κι' ὅταν δειλὰ-δειλὰ γλιστρήσῃ τὸ φῶς τῆς αὐγῆς ἀπ' τὸ παράθυρο, σηκώθηκε κι' ἔφερε πάλι βόλτα μες στὴν κάμαρα. Τὰ κούτσουρα εἶχαν σβῶσει, μὰ μιὰ εὐχάριστη ζεστασιά ἦταν ἀπλωμένη ὀλόγουρα. Κι' ὅλα τ' ἄλλα ἦταν πάντα ἐκεῖ καὶ τὴν περιμέναν.

Ἐνοιωσε πὼς πεινοῦσε. Πῆρε ἓνα κουραμπιέ, καὶ καθὼς τὸν ἔτρωγε

μηχανικά, χοντρά δάκρυα ἄρχισαν νὰ κυλᾶν ἀπ' τὰ γαλάζια μάτια της.

—Θὰ κάνω λοιπὸν κι' ἐγὼ Χριστούγεννα, Θεέ μου;...

Ξαφνικά, οἱ καμπάνες ἄρχισαν νὰ χτυπᾶν χαρμόσυνα γιὰ τὴ Μεγάλῃ Γιορτῇ... Ἐκανε με τρεμάμενο χέρι τὸ σταυρὸ της. Κι' ἡ φωνὴ της, γλυκειὰ καὶ ἡσυχὴ τώρα, ἄρχισε νὰ ψάλλῃ:

—Ἡ Γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ...

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ EUDOXIE DUPUIS

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

—Ἐρῶ καὶ πολλὲς ἄλλες ἀκόμη, εἶπε ἡ Μπέττυ. Ἐέρεις τὴν ἱστορία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τῆς Ἰωάννας δ' Ἀρκ, τοῦ Ναπολέοντος; Μὰ ἂς παῖξουμε λιγάκι ἀκόμη. Ἐγὼ θὰ εἶμαι πάντα μιὰ μεγάλη κυρία πὸ δέχεται στὸ σπίτι της, μῶλο πὸ τὸ κελλάρι αὐτὸ δὲν μοιάζει οὔτε με σαλόνι, οὔτε με βεράντα, οὔτε καν με σπουδαστήριο. Κι' ὅμως πόσο θὰ μ' ἄρεσε ἂν ἦταν σπουδαστήριο με μιὰ καλὴ δασκάλα κι' ἓνα πλήθος βιβλία, τετράδια, μολύβια καὶ κάθε λογγῆς πράγματα ἀπ' αὐτὰ πὸ με ταχειρίζονται στὰ σχολεῖα. Πόσο στενοχωριέμαι πὸ εἶμαι ἀγράμματη! Δὲν ξέρω τίποτε ἄλλο παρὰ ἴσα-ἴσα νὰ γράφω, νὰ διαβάζω καὶ νὰ μετράω. Καὶ μακάρι νὰ τὰ ἤξερα κι' αὐτὰ καλά! Ὅ, τι μὰς μάθαιναν στὸ Ἀσυλο, τίποτ' ἄλλο. Μ' ἂν ἦσαν πλούσια, ὦ πόσα δὲν θὰ μάθαινα! Θὰ μελετοῦσα, θὰ μελετοῦσα! Κι' ὅταν θὰ ἔλεγα τὸ μάθημά μου, ἡ δασκάλα θὰ μοῦ ἔλεγε: «Πολὺ καλά, παιδί μου!» Ἀκουσα τὴ δασκάλα τῆς μὲς Ἐθελ νὰ τῆς λέγῃ ἓτοι μιὰ φορά. Μὰ τώρα πρέπει νὰ ξαναρχίσω τὴ δουλειά μου, γιατί ἄλλοιως ἡ «καλὴ μου φίλη» κυρία Τούκερ θὰ μοῦ τὶς βρέξῃ. Λοιπόν, Τζάκ, τώρα δίνε του! Δὲν μπορῶ νὰ ἐργασθῶ ὅταν βρίσκεσαι ἐδῶ καὶ μοῦ κουθεντιάζεις.

Καὶ καθὼς ὁ μικρὸς ἑτοιμαζόταν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο πὸ εἶχε ἔρθει, γύρισε καὶ τοῦ εἶπε:

—Καὶ σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὰ ὠραῖα πράγματα πὸ μοῦφερες. Ὅ, σοῦ τὸ ξεπληρώσω ὅταν πάρω τὴν περιουσία μου.

Ὁ Τζάκ ἔβαλε τὰ γέλια.

Ἡ περιουσία τῆς Μπέττυ ἦταν ἓνα θέμα πὸ ξαναγύριζε κάθε τόσο στίς συζητήσεις τῶν δυὸ παιδιῶν. Δὲν εἶχε καμμιά θετικὴ βάση καὶ κανένας ἄλλος, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἴδια

τὴν Μπέττυ, δὲν ἔδινε καμμιά πίστη σ' αὐτὸ τὸ παραμῦθι... Ὅλα-ὅλα ὅσα γνώριζαν ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς μικρῆς ὀρφανῆς, ἦταν τὰ ἑξῆς: Πρὶν ἀπὸ δώδεκα χρόνια ἐπάνω-κάτω, ἓνας νεαρὸς Ἰρλανδὸς, ὁ Μαρτίνος Μὰκ Γκούρ, ἀντιπρόσωπος ἓνὸς ἐργοστασίου ὑφασμάτων ἀπὸ τὸ Μπέλφριστ, εἶχε γνωρίσει τὴν Βοστώνη μιὰ νέα δεσποινίδα Λαλουέττ, πὸ οἱ γονεῖς της κατάγονταν ἀπ' τὴ Γαλλία κι' εἶχαν ἔρθει νὰ ἐγκατασταθοῦν σ' αὐτὴ τὴν πόλη. Οἱ δύο νέοι παντρεύτηκαν κι' ἦταν εὐτυχισμένοι μὰ ὄχι γιὰ πολὺν καιρὸ, ἀλίμονο! Σ' ἓνα ταξίδι πὸ ἔκανε τὸ νεαρὸ ἀντρίγγονο μαζί με τὸ μικρὸ τοῦ κοριτσάκι, ἔγινε ἓνα τρομερὸ σιδηροδρομικὸ δυστύχημα. Τὸ τραῖνο ἐκτροχιάστηκε, πολλοὶ ταξιδιώτες σκοτώθηκαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι πληγώθηκαν. Μέσα στὴ γενικὴ ἀνασάτωση, ἡ οἰκογένεια χωρίστηκε. Τὴν Μπέττυ τὴν ξέθαψαν κάτω ἀπὸ τὰ μνηστικά τοῦ βαγονιοῦ, ζωντανὴ καὶ γερὴ. Ὁ κ. Μὰκ Γκούρ πληγώθηκε θανάσιμα καὶ, νοιώθοντας τὸν θάνατο νὰ πλησιάζῃ, ἐμάζεψε ὅλες τὶς δυνάμεις του κι' ἔγραψε μερικὲς λέξεις ἐπάνω σ' ἓνα κομματάκι χαρτί, πὸ κατόρθωσε ὕστερα νὰ τὸ καρφώσῃ ἐπάνω στίς φασκὲς τοῦ μωροῦ. Τὸ χαρτί αὐτὸ ἔγραφε:

«Τὸ κοριτσάκι αὐτὸ δοῦναι καλεῖται Ἐλισάβετ Μὰκ Γκούρ καὶ εἶναι πιθανὴ κληρονόμος μεγάλης περιουσίας.»

Ὁ δύστυχος πατέρας εἶχε χαράξει τὶς γραμμὲς αὐτὲς με τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐκεῖνοι πὸ θὰ περιμύθευαν τὸ παιδί, θὰ ἔδειχναν μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον. Ὅχι πὼς ἦταν πλούσιος ὁ ἴδιος, ἀπεναντίας οἱ δουλειές του τὴν ἐποχὴ ἐκείνη πῆγαιναν πολὺ ἄσχημα. Ἀλλὰ ζοῦσε πάντοτε με τὴν ἐλπίδα ὅτι μιὰ μέρα θὰ γινόταν πλούσιος, γιατί ὁ πατέρας του εἶχε μετα-

ναστεύσει πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια στὴν Αὐστραλία γιὰ νὰ βρῇ χρυσάφι. Ποτὲ δὲν εἶχαν λάβει καμμιά εἶδησή του, μὰ ὥστόσο ὁ γιὸς του ἐξακολουθοῦσε νὰ διατηρῇ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ τὸν ἔβλεπε μιὰ μέρα νὰ γυρίζῃ πίσω με τὶς τόσες του γεμάτες λίρες. Ἐὰν αὐτὴ ἡ ἐλπίδα γινόταν πραγματικότης—πράγμα πὸ δὲν ἦταν καὶ ὀλίγε ἀπίθανο—ὁ μόνος κληρονόμος τοῦ Ντίνις Μὰκ Γκούρ ἦταν ὁ γιὸς τοῦ Μαρτίνου, καὶ μετὰ τὸ δικὸ του θάνατο, ἡ μικρούλα Ἐλισάβετ.

Μολαταῦτα ἡ τελευταία φροντίδα τοῦ πατέρα τῆς Μπέττυ δὲν ὠφέλησε σὲ τίποτε τὴν μικρούλα. Τὸ χαρτί, πὸ ἓνα τρεμάμενο χέρι εἶχε καρφώσῃ ἐπάνω στὰ φορέματά της, ἔξεκαρφώθηκε χωρὶς κανεὶς νὰ τοῦ δώσῃ προσοχή, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὑπηρετρία τοῦ Ἀσύλου ὅπου μετέφεραν τὴν Μπέττυ. Τὸ δόγμα τοῦ παιδιοῦ τῆς ἔμεινε στὴ μνήμη της καθὼς καὶ ἡ φράση: «Πιθανὴ κληρονόμος μεγάλης περιουσίας», καὶ ἀργότερα ἐπανέλαβε τὰ μαγικά αὐτὰ λόγια στὴ μικρὴ ὀρφανή.

Ἀμα πέρασαν λίγα χρόνια, ἔβαλαν κιόλας τὴν μικρούλα Μπέττυ στὴ δουλειά. Δὲν ἦταν ἀκόμη καλὰ καλὰ δέκα χρόνια, ἓνα κοριτσάκι ἀδύνατο καὶ λεπτοκαμωμένο, καὶ μπήκε ὑπηρετριά, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ ἓνα σπίτι στ' ἄλλο ὥσπου κατέληξε στίς κυρίες Τούκερ. Γιὰ καλὴ τῆς τύχη εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὸν πατέρα της μεγάλῃ δόσῃ ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς, κι' ἀκόμη εἶχε τὸ πρότερο ἔργον μὰ βλέπῃ ὅλα τὰ πράγματα ἀπ' τὴν καλὴ τους ὄψη κι' ἔτσι κάθε δουλειὰ τῆς φαινόταν λιγώτερο βαρειά καὶ δύσκολη ἀπ' ὅτι ἦταν στ' ἀλήθεια. Εἶχε ὅμως ριζωμένο μέσα της τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἡ ἀδικία κι' ἡ ὑποκρισία τὴν ἔκαναν συχνὰ νὰ ἐπαναστατῇ. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο σὲ πολλῶν τὰ μάτια φαινόταν κακοκέφαλη καὶ ἀνυπότακτη, ἐνῶ στ' ἀλήθεια εἶχε πολὺ εὐκολο καὶ μαλακὸ χαρακτήρα καὶ ὁ καθένας τὴν ἔκανε ὅπως ἤθελε, φθάνει νὰ τῆς μιλοῦσε με γλυκὸ τρόπο.

Γιατὶ ἂν εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὸν πατέρα της, εἶχε ὅμως πάρει πολλὰ κι' ἀπὸ τὴν μητέρα της. Εἶχε μιὰ ἐμφυτὴ λεπτότητα στὸ γούστο της καὶ στοὺς τρόπους της, καὶ μπορεῖ μάλιστα ἡ ἀγάπη της γιὰ τὰ στολίδια καὶ γιὰ τὰ λούσα νὰ ἦταν κληρονομημένη ἀπ' τὴν μητέρα της.

Τῆς ἄρεσαν ὅλα τὰ ὠραῖα πράγματα καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ ἀποκτήσῃ. Ἀποζημιωνόταν ὅμως γιὰ

τῇ στερήσῃ τους, πλάθοντας μὲ τὸ νοῦ της ἕνα σωρὸ φανταστικῆς ἱστορίας ὅπου φανταζόταν τὸν ἑαυτὴς πλούσιο κι' εὐτυχισμένον. Μὰ ὅλες οἱ δοκιμασίαι πού περνοῦσε καὶ ὅλες οἱ στερήσεις, δὲν ἦταν γιὰ τὴν Μπέττυ τίποτε, μπροστὰ στὴν ἔλλειψη τῆς οἰκογενείας καὶ στὴ σκέψη ὅτι δὲν εἶχε «σπίτι», ὅπως ἔλεγε ἡ ἴδια. Ἦταν τόσο μεγάλη ἡ ἐπιθυμία της νὰ ἔχῃ κάποιον δικό της, νὰ ἔξερῃ ὅτι ἦταν κάποιον ἀγαπητῇ! Καὶ μόνο ὅταν ἔβλεπε ἄλλα παιδιὰ νὰ χαίρονται αὐτὴ τὴν εὐτυχία, ξυπνοῦσε μέσα της ἡ ζήλεια καὶ τὸ πικρὸ παράπονο...

Ὡστόσο, ἂν ἡ Μπέττυ εἶχε ἐπιθυμίες, εἶχε καὶ τὴν ἀκλόνητη ἀπόφαση νὰ πραγματοποιήσει μιὰ ἡμέρα τίς ἐπιθυμίες της αὐτές. Σκεπτόταν ὅτι ἂν κατόρθωνε νὰ βρῇ μιὰ θέση, ὅπου ἐκτός ἀπ' τὴν τροφή της καὶ τὰ ρούχα της, θὰ τῆς ἔδιναν κι' ἕνα μικρὸ μισθό, ὅσο τιποτένιος κι' ἂν ἦταν, θὰ τὸν ἐφύλαγε δόλοκληρο ἔτσι ὥστε νὰ μπορέσῃ νὰ ποικίλῃ μιὰ μέρα αὐτὸ τὸ σπῖτι πού ὀνειρευόταν στὸν ὕπνο της καὶ στὸν ξύπνο της.

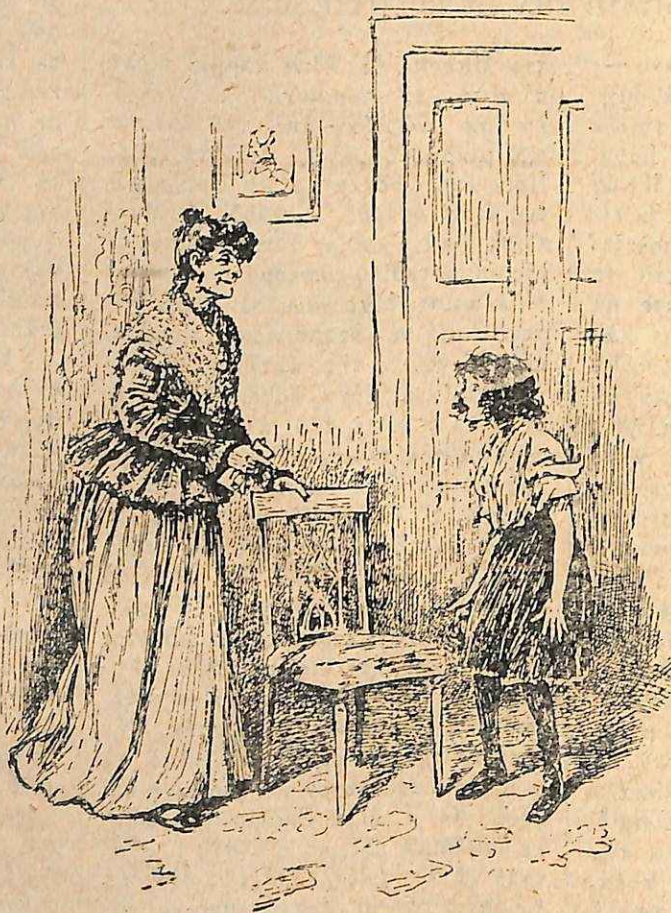
Μὰ οἱ μέρες περνοῦσαν χωρὶς νὰ φέρουν καμμιὰ ἀλλαγὴ στὴ ζωὴ της. Κι' ὅσο βρισκόταν στὴς κυρίας Τοῦκερ, δὲν θὰ μπορούσε βέβαια ποτὲ νὰ ἐλπίζῃ πὼς θὰ πραγματοποιοῦνταν τὸνειρό της. Ἡ ζωὴ πού περνοῦσε σ' αὐτὸ τὸ σπῖτι γινόταν ἀπὸ μέρα σὲ μέρα πρὶν ἀφόρητη, καὶ τὸ καλοκαίρι πού πλησίαζε θὰ τὴν ἔκανε μαρτυρική, γιατί ὅπως εἶχε παρατηρήσει ἡ Μπέττυ, ἡ ζέστη ἔκανε ἐξαιρετικὰ εὐερέθιστα τὰ νεύρα τῆς κυρίας της.

Λίγες μέρες μετὰ τὸ κατάργεμα, ἕνα ὥραϊο ἡλιόλουστο πρωῒνὸ ὅπου ἡ Μπέττυ θὰ ἤθελε τόσο πολὺ νὰ βρισκεῖται στὸ ὑπαίθριο καὶ ν' ἀναπνέῃ τὸν καθαρὸ ἀέρα, ἡ κυρία Τοῦκερ ἔδωσε ἐντολὴ στὴ μικρὴ της ὑπηρέτρια νὰ διώξῃ τίς μύγες ἀπὸ τὴν τραπέζια.

Τὸ τραπέζι, πού βρισκόταν στὸ κέντρο τῆς μεγάλης κάμαρας, ἦταν σκεπασμένο μὲ μιὰ κουνουπιέρα ἀπὸ τριανταφυλλὶ τουλπάνι. Ἡ κουνουπιέρα αὐτὴ εἶχε σκοπὸ νὰ προφυλάγῃ ἀπὸ τίς μύγες τίς κομποσιτέρες καὶ τὰ πιάτα μὲ τὰ κουλούρια καὶ τὰ γλυκίσματα, γιατί ἡ κυρία Τοῦκερ εἶχε τὴν ἰδέα πὼς ἔτσι ἔκαναν στὰ

«μεγάλα σπῖτια». Ἡ κουνουπιέρα αὐτὴ ἦταν κατακαίνουργη καὶ τὸ δροσερὸ της χρῶμα δὲν ἦταν δυνατὸ παρὰ νὰ μαγέψῃ τὴν Μπέττυ, πού μόλις τὴν ἀντίκρουσε, στάθηκε στὴν πόρτα καὶ τὴ κοίταξε μὲ θαυμασμό.

Στὴ στιγμὴ τὸ ἐφευρετικὸ της πνεῦμα μπῆκε σὲ κίνηση, καὶ τὸ πρῶτο πρᾶγμα πού σκέφθηκε ἦταν νὰ πάρῃ τὴν κουνουπιέρα ἀπὸ τὴν θέση της καὶ νὰ στολισθῇ ἡ ἴδια. Τὴν ἔριξε λοιπὸν στοὺς ὤμους της καὶ πρῶτα τὴ φόρεσε σὰ σάλι, ἔπειτα σὰν ἀρχαῖο χιτῶνα, ὕστερα σὰν σπανιόλικη μαντέλλια καὶ τέλος σὰν πέ-

«Ἡ κυρία Τοῦκερ τῆς ἐπρόσφερε μιὰ καρέκλα μὲ μεγάλη εὐγένεια...»

πλο νυφικό. Στὴν τελευταία αὐτὴ μεταμόρφωσιν, ἡ κουνουπιέρα τῆς φάνηκε τόσο θεσπέσια, — τῆς φάνηκε μάλιστα πὼς τῆς πῆγαινε τόσο ὠραία, ὥστε δὲν τῆς ἔκανε καρδιά νὰ τὴ βγάλῃ ἀπὸ πάνω της.

Χορεύοντας λοιπὸν καὶ χοροπηδώντας δόλοφυρα στὴν κάμαρα, ἄρχισε νὰ κυνηγᾷ τίς μύγες, χρησιμοποιώντας γιὰ ξεμυγιστήρι τὴν μὴ ἀκρὴ τοῦ πέπλου της, ἐνῶ ἡ ἄλλη σερνόταν σὰν οὐρὰ ἀπὸ πίσω της.

Ὡστόσο ὅσο χαριτωμένο κι' ἂν ἦταν τὸ θέαμα πού παρουσίαζε ἡ Μπέττυ, ὅταν μπῆκε ἡ κυρία Τοῦκερ μέ-

σα στὴν κάμαρα, δὲν ἔδειξε οὔτε εὐχαρίστηση οὔτε θαυμασμὸ μὸλις ἀντίκρουσε τὸ τριανταφυλλὶ σύννεφο πού χοροπετοῦσε γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι. — Σατανά!... ἄρχισε νὰ λέῃ.

Ἀλλὰ ἡ ταραχὴ της ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε δὲν ἔβρισκε λόγια γιὰ νὰ δείξῃ τὴν ἀγανάκτησή της. Σταμάτησε λοιπὸν κι' ἔριξε στὴ μικρὴ ἕνα τέτοιο φοβερὸ βλέμμα, πού τὸ δυστυχισμένο κορίτσι πάγωσε ἀπὸ τὸ κερὰ ὡς τὰ νύχια.

Εἶχε κάνει πολὺ ἄσχημα· αὐτὸ τὸ ἤξερε· ἡ κυρία της δὲν τὴν εἶχε στελεχίσει στὴν τραπεζαρία γιὰ νὰ τῆς δώσῃ μοναχὰ τὴν εὐχαρίστηση νὰ στολισθῇ μὲ τὴν κουνουπιέρα· ἡ θέα ὅμως τοῦ τριανταφυλλένιου τουλπάνι στὴς εἰχε γυρίσει τὰ μυαλά καὶ δὲν μπόρεσε νὰ ἀντισταθῇ στὸν πειρασμὸ νὰ παίξῃ λιγάκι μαζί του.

— Λυποῦμαι πολὺ, ἐτραύλισε ἀφίοντα ἡ πῆση κάτω ἀφύχῃ ἡ μὴ ἀκρὴ τοῦ τουλπάνι, πού λίγες στιγμὲς πρωτότερα στριφογύριζε σὰν ἀνεμόμυλος· λυποῦμαι πολὺ..

Μὰ ἡ κυρία Τοῦκερ, πού εἶχε ξαναβρεῖ τὴ φωνή της, δὲν τὴν ἄφησε νὰ ποτελειώσῃ.

— Σατανά, ἔκανε μὲ τὴν ἀντιπαθητικὴ φωνή της, τέρας τῆς δημιουργίας, χάσου ἀπὸ μπροστὰ μου! Φύγε στὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸ σπῖτι μου! Νὰ μὴ σὲ ξαναἰδῶν τὰ μάτια μου. Ἀρκετὰ μὲ βασάνισες τώρα καὶ δυὸ χρόνια πού σ' ἔχω στὸ σπῖτι μου. Δὲν ἐννοῶ πιά νὰ τρέφω μιὰ ξεμυαλισμένη σὰν κι' ἐσένα.

Ἐξω ἀπ' ἐδῶ, παλιοτεμπέλα, κακοκέφαλη! Πῆγαινε πουθενὰ ἄλλου νὰ βρῇ κανένα σπῖτι πού νὰ σὰφῇνουν νὰ καταστρέφῃς τὰ ἐπιπλά τους καὶ νὰ μασκαρεῖσαι ὅποτε σοῦ κάνει κέφι. Φύγε

ἀπ' ἐδῶ, σοῦ λέω, καὶ μὴν ξαναπατήσης τὸ πόδι σου στὸ σπῖτι μου! Σὲ βαρέθηκα πιά!

Καὶ ἡ κυρία Τοῦκερ ἔσπρωξε ἔξω ἀπὸ τὴν τραπεζαρία τὸ κοριτσάκι πού ἔτρεμε σύγκορμον.

Ἡ Μπέττυ, πνιγμένη στὰ δάκρυα, πέρασε κλαίγοντας μὲ ἀναφυλλητὰ ἀπ' τὸν διάδρομο κι' ἀπ' τὴν κουζίνα, καὶ πῆγε κι' ἔκατοσε στὰ σκαλιά τῆς μικρῆς πόρτας τῆς ὑπηρεσίας γιὰ νὰ ξεθυμάνῃ μὲ τὴν ἡσυχία τῆς τῆς θλίψῃς.

Ἡ καρδούλα της εἶχε ξεχειλίσει. (Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΜΑΓΟΣ ΤΩΝ ΦΙΔΙΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ ὑπὸ ΛΕΟΝ ΛΑΜΒΡΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ὁ Σαχίμπ θὰ μείνῃ πολὺ εὐχαριστημένος, εἶπε ὁ Σάμυ καὶ ἄρχισε εὐθὺς νὰ τοποθετῇ τὴν κουνουπιέρα γύρω ἀπὸ τὰ δυὸ ράντια πού θὰ χρησίμευαν γιὰ κρεβάτι τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας Οὐτλῶν. Τὸ δωμάτιο ἦταν ἀρκετὰ μεγάλο. Ὁ ξενοδόχος ἔφερε ἀπὸ ἕνα κατάλευκο σεντόνι γιὰ κάθε κρεβάτι) ἕνα μονάχα ἐξαιτίας τῆς ζέστης) καὶ ἡ οἰκογένεια πέρασε στὴν τραπεζαρία.

— Ποιὰ εἶναι ἡ κάμαρα τῆς κόρης μου; ρώτησε ἡ κυρία Οὐτλῶν.

— Ἡ ἀνατολική, ἀπ' ἐδῶ, ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ Σάμυ κάνοντας νόημα σὶν ξενοδόχο.

— Θὰ ἤθελα νὰ τὴν ἔβλεπα προτοῦ νὰ καθήσουμε, δήλωσε ἡ μητέρα τῆς Μαίρης.

Ὁ Σάμυ προθυμοποιήθηκε νὰ δείξῃ μόνος του τὸ δωμάτιο στὴν καινούργια του κυρία.

Ἡ κάμαρα τῆς Μαίρης ἦταν ἀπέναντι σχεδὸν στὴν ἄλλη καὶ ἡ κυρία Οὐτλῶν, ἀφοῦ τὴν ἐξέτατε προσεκτικὰ, ἔμεινε εὐχαριστημένη.

— Τὸ παράθυρό μου φαίνεται πολὺ χαμηλό, εἶπε ὡς τόσο.

— Ἐχει γρίλλιες πού κλείνουν ἀπὸ μέσα, εἶπε ὁ Σάμυ δείχνοντας τὰ ξύλινα παραθυρόφυλλα.

Ἡ κυρία Οὐτλῶν, καθισχυραμένη πιά δόλοτελα, γύρισε στὴν τραπεζαρία ὅπου τὴν περίμεναν ὁ ἀντράς της καὶ ἡ κόρη της.

Ὑστερα ἀπὸ τὸ πρῶτο φαγητό, πού ἦταν ἕνας ἀπλὸς χυλὸς καμωμένος ἀπὸ μαυροσίταρο καὶ γάλα, ὁ Σάμυ θῆλανε μόνος του νὰ σερβίρῃ τὸ νερὸ στὰ ἀφεντικά του.

Ὁ πονηρὸς εἶχε τὸ σκοπὸ του, γιατί εἶχε ἀδειάσει μέσα στὴν κανάτα μὲ τὸ νερὸ ὅλο τὸ περιεχόμενο τοῦ μπουκαλιῦ πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ Ἰνδὸς μὲ τὸ γαλάζιο σαρίκι.

Μόλις εἶχαν τελειώσει τὸ φαγητό τους ὅταν ὁ κύριος Οὐτλῶν, ἡ γυναίκα του καὶ ἡ Μαίρη ἄρχισαν νὰ ἀισθάνονται ἀκτανίκτη ἐπιθυμία γιὰ ὕπνο.

Δὲν ἔδωκαν καμμιὰ κνηλὶ ἰδέα στὸ μυαλό τους καὶ σκέφθηκαν πὼς αἰ-

τία τῆς νύστας τους ἦταν τὸ ταξίδι, ἡ ζέστη καὶ ἡ καύραση. Μόνον ὁ Σάμυ γινώριζε τὴν πραγματικὴ ἀφορμὴ αὐτῆς τῆς νύστας.

Μισὴ ὥρα ἄργότερα, ὁ Τζέιμς Οὐτλῶν καὶ οἱ δικοί του κοιμόνταν βαθεία.

— Σάμυ, εἶπε ὁ ξενοδόχος παραμένος κάπως, Σάμυ, φοβᾶμαι πὼς μὲ βάζεις σὲ μεγάλους μπελάδες.

— Μὴν ἔχεις κανένα φόβο, Καλ-

«Ἐπιασε κουβέντα μὲ τὸν ὑπηρέτη τοῦ κ. Οὐτλῶν...» (Σελ. 55, στ. β')

κάρ, εἶπε ὁ μικρός. Ἐσὺ εἶσαι ἔξω ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν υπόθεση.

— Δίχως ἄλλο... μὰ... — Τί φοβᾶσαι; Ἐγὼ ἔδωσα τὸ νερὸ καὶ ἐγὼ θὰ πάρω τὸ παιδί ἀπ' τὸ κρεβάτι του. Τὸ μόνο πού ζητῶ ἀπὸ σένα, εἶναι νὰ μὴν ξυπνήσῃς.

— Καὶ... ἂν κατὰ τύχη ξυπνοῦσε;

— Ὁ ἀφέντης μου σοῦ τὸ ἀπαγορεύει.

— Ναι... τὸ κατὰ κράτος. Μὰ... αἱ ξυπνοῦσε;

— Τὸ βλέπεις τοῦτο ἐδῶ; ἔκανε ὁ Σάμυ βγάζοντας ἀπὸ τὸ ζωνάρι του ἕνα μπαλόνι μὲ πολὺ λεπτὴ καὶ μυτερὴ κόψη.

— Ὡ, εἶπε ὁ Καλκάρ χλωμιάζον-

τας, μὲ φοβερίζεις δηλαδή, Σάμυ; — Οἱ προσταγές τοῦ Γιουγκάλ εἶναι γιὰ μένα ἱερές. Πρέπει νὰ κοιμηθῇς.

— Καλὰ, θὰ κοιμηθῶ.

— Ἄν σοῦ ξεφύγῃ ἕνας λόγος, αὐριο, ἂν μὰς παρακολουθήσῃς καὶ στὸ παραμικρὸ, ὁ ἀφέντης μου θὰ τὸ μάθῃ ἀμέσως καὶ ἡ ἐκδίκησή του δὲν θὰ ῥηθῇ. Λοιπὸν, ἀπαγορεύεται νὰ μιλήσῃς.

— Δὲν θὰ μιλήσω.

— Ἀπαγορεύεται νὰ κούσῃς.

— Δὲν θὰ κούσω.

— Καὶ τὸ σπουδαιότερο, πρόσθεσε ὁ Σάμυ μὲ ἀπάθεια, βάζοντας τὴν μύτη τοῦ μαχαιριοῦ του στὸν λαιμὸ τοῦ ξενοδόχου, ἀπαγορεύεται νὰ ἰδῇ.

— Ὡ, ἔκανε ὁ Καλκάρ τρέμοντας δόλοκληρος, ὁ Γιουγκάλ εἶναι μεγάλος πολεμιστής. Δὲν θὰ ἰδῶ!

— Σὲ πιστεύω, εἶπε ὁ Σάμυ.

Καὶ περνώντας πάλι τὸ μαχαίρι στὴν ζώνη του, ὁ νεαρὸς Ἰνδὸς διευθύνθηκε πρὸς τὴν κάμαρα τῆς Μαίρης.

Οἱ γρίλλιες ἦταν κλειστές ἀπὸ μέσα. Ὁ Σάμυ τίς ἀνοίξε ἀθόρυβα κι' ὕστερα, ρίχνοντας μιὰ ματιά στὸ κοριτσάκι πού κοιμόταν ξαπλωμένο μὲ τὰ ρούχα του στὸ κρεβάτι, φθόβισε:

— Δυστυχισμένο παιδί! Σὲ δυὸ ὥρες θὰ εἶσαι αἰχμάλωτη. Ὁ Γιουγκάλ εἶναι πολεμιστής Σίχ. Ὁ Γιουγκάλ εἶναι ὁ ἀφέντης μου καὶ οἱ προσταγές του μοῦ εἶναι ἱερές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'. Ὁ Κεσάμπ ξαναφαίνεται.

Θὰ ἦταν ἡ ὥρα δέκα τὸ βράδυ, ὅταν ἕνας ἄνθρωπος, πολὺ φτωχικὰ ντυμένος, σταμάτησε μπροστὰ στὸ χάνι τοῦ Καλκάρ.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κρατοῦσε μιὰ ἰνδιάνικη φλογέρα στὸ δεξιὸ του χέρι, ἕνα καλὸ περασμένο στὸ ἀριστερό, καὶ εἶχε ἕνα δισάκι κρεμασμένο στὴν πλάτη του.

— Κλειστὰ ἀπὸ τώρα! ἔκανε μ' ἐκπληξή, σταματώντας μπρὸς στὴν κλεισμένη πόρτα. Ὁ Καλκάρ δὲν συνεθίζε νὰ κλείνῃ τὴν πόρτα του στοὺς ξένους ἀπὸ τόσο γωρίς. Ἐ, δὲν πειράζει, πρόσθεσε σηκώνοντας τοὺς ὤμους του. Θὰ κοιμηθῶ ἔξω.

Κι' ἀφοῦ πῆρε τὴν ἀπόφασή του, ἔκανε τὸν γύρο τοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ διαλέξῃ ἕνα μέρος κατὰλληλο νὰ κοιμηθῇ. Ἐξαφνὰ, παρατήρησε ὅτι τὸ

ἀνατολικό δωμάτιο είχε τις γρίλλιες του μισάνοιχτες και, παραξενομένος, έσκυψε από το χαμηλό παράθυρο και κοίταξε μέσα.

Τὴν ἴδια στιγμή σχεδὸν ἕνα γερὸ χέρι τὸν ἄρπαξε ἀπ' τὸ σῶμα καὶ τὸν κύλησε στὰ χόρτα.

— Μὰ τὴν Καλί, τὴ μαύρη θεά! ἔκανε ὁ Ἰνδὸς προσπαθώντας νὰ σηκωθῇ. Δίχως ἄλλο αὐτὸ τὸ σπῆτι εἶναι γεμάτο στοιχία!

— Πίσω, παρία! Τί ζητᾷς ἐδῶ; φώναξε μὴ φωνή.

— Ἀσιρδαντάρ! (ὁ Θεὸς μαζί μου!) ἔκανε ὁ Κεσάμπ τρέμοντας. Νόμιζα πὼς δὲν ἔκανα τίποτε κακό. Μὴ μὲ σκοτώσης. Εἶμαι ὁ φτωχὸς Κεσάμπ, ὁ μάγος τῶν φιδιῶν.

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ, παλιόσκυλο, ξαναεἶπε ἡ φωνὴ ἀγριεμένη, κι' ἕνα παλληκάρι ὀρθώθηκε μπροστὰ στὸν ἄφωνο Κεσάμπ.

Ὁ μάγος τῶν φιδιῶν ὀπισθοχώρησε· εἶχε μετανοιώσει χίλιες φορές πὺρ ἦρθε σ' αὐτὸ τὸ χάνι κι' ἐτοιμαζόταν νὰ τὸ βάλῃ στὰ πόδια· μὰ δὲν πρόφθασε: Ἕνα βαρὺ χέρι ἔπεσε ἐπάνω στὸν ὦμο του.

Μηχανικὰ ὁ Κεσάμπ ἔκανε ἕνα πῆδημα πρὸς τὰ πίσω καὶ τότε τὸ πανέρι γλίστρησε ἀπὸ τὸ χέρι του.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON AAKIANZ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΙΟ·ΓΙΟ

Ἀγαπητοί μου,

ΡΩΤΗΣΑ ἕναν παλιὸ ὕπηρέτη μας, πὺρ τὴν Πρωτοχρονιά εἶχε τραπεζάκι στὴν ὁδὸν Αἰόλου: «Τί λογιγὴς παιχνίδι πόλυτες περισσότερο; — Τὸ γιὸ γιό!» μὲ ἀποκρίθηκα ἀδίστακτα. Ἐκαμα τὴν ἴδια ἐρώτηση σ' ἕν' ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα μαγαζιά παιχνιδιῶν. «Τὸ γιὸ γιό!» μὲ ἀποκρίθηκα ἀμέσως. Μὰ δὲν εἶχ' ἀμφιβολία. Παιχνίδι πὺρ τὸ παίζουσι ὅλο χρόνις, παιχνίδι πὺρ εἶναι ἡ μανία μικρῶν καὶ μεγάλων, μποροῦσε νὰ μὴν προτιμηθῇ τὴν Πρωτοχρονιά;...

Ἀλήθεια, εἶναι καταπληκτικὴ ἡ διάδοση πὺρ εἶχε σ' ὅλο τὸν κόσμον τὸ παλιὸ αὐτὸ γαπωνέζικο γιὸ-γιό. Τὸ πῆραν, μαζί μὲ τὸ νόμμά του, οἱ Ἀγγλοὶ, κι' ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, πέρασε γρήγορα στὴ Γαλλία, στὴ Γερμανία καὶ σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη. Πέρασε ἀκόμα καὶ στὴν Ἀμερικὴ. Φτωχοὶ καὶ πλούσιοι, βασιλόπουλα καὶ ζητιανόπουλα, ἄντρες καὶ γυναῖκες, μικρὰ παιδιὰ, νέοι, κορίτσια, γέροι, ὅλοι ξετρελαμένοι μὲ τὸ γιὸ-γιό! Τὰ ἐργαστάσια κατασκευάζουν ἀπ' ὅλους

τις ὕλες καὶ γιὰ ὅλες τις τσέπες. Εἶναι γιὸ-γιὸ φτωχὰ, ὑλῆσινα· κι' εἶναι ἄλλα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο καὶ χρυσάφι. Εἶναι γιὸ-γιὸ ἄδρακα ἢ προσυχοβαμμένα· κι' εἶναι ἄλλα πὺρ οἱ βαφές τους, οἱ χρυσαυτοί τους, τὰ σκαλισμάτα τους, τὰ κάνουν ἀληθινὰ κομφοτεχνήματα.

Ἀλλὰ ὅπως ὅλα τὰ σύνεργα, ἀπ' ὅποια ὕλη καὶ μ' ὅση τέχνη κι' ἂν εἶναι κατασκευασμένα, κάνουν τὴν ἴδια δουλειά, ἔτσι κι' ὅλα τὰ γιὸ-γιό. Μὰ κουβαρίστρα ἄς ποῦμε — ἕνα πηνίον ὅπως τὸ λένε στὴν τεχνικὴ γλῶσσα — κι' ἕνας μακρὺς σπάγγος πὺρ τυλίγεται ἀπὸ μέσα. Ἀφίνεις τὴν κουβαρίστρα καὶ πέφτει, γιὰ τὴν ὁ σπάγγος, πὺρ κρατεῖς τὴν ἄκρη του, ξετυλίγεται. Ἀλλὰ πρὶν φτάσῃ κάτω ἡ κουβαρίστρα, ἐσὺ προφταίνεις, τὴν τραβᾷς πρὸς τὰπάνω κι' ὁ σπάγγος ξανατυλίγεται. Καὶ πάλι τὸ ἴδιο, καὶ πάλι, καὶ πάλι ὥς πού... νὰ βαρεθῇς.

Αὐτὸ εἶναι ὅλο τὸ παίξιμο τοῦ γιὸ-γιό. Ἀλλὰ χρειάζεται κάποια γύμναση κι' ἐπετηδεύτητα. Γιατὶ ὁ σπάγγος, μὲ τὸ τράβηγμα πρὸς τὰπάνω, δὲν ξανατυλίγεται πάντα καὶ τὸ παιχνίδι χαλᾷ. Ἐπειτα χρειάζεται καὶ κάποια χάρη. Τὰ κινήματα τοῦ χερσιῦ καὶ τοῦ κορμιῦ πρέπει νὰ γίνονται μὲ ἀνέση καὶ μὲ ἀρμονία. Τότε μπορεῖς νὰ βλέπῃς τὸν παίχτη πολλὴν ὥρα χωρὶς νὰ τὸν βαριέσαι. Καὶ πραγματικῶς, μερικὸι ἔχουν χάρη ἀμίμητη. Κι' ἄλλοι τόση ἐπιτηδεύτητα, πὺρ μποροῦν νὰ ρίχνουν τὸ γιὸ-γιὸ ὅχι μόνο κάθετα, ἀλλὰ κι' ὀριζόντια. Ὅλοι κουτσὰ στραβά τὸ παίζουν. Κι' ἐγὼ ἀκόμα καταφέρνω νὰ τυλίγω τὸ σπάγγον... μὴ φορὰ στίς δέκα. Λίγοι ὅμως εἰν' ἐκείνοι πὺρ τὸ παίζουν τόσο ὠραῖα, ὥστε νὰ διασκεδάζουν κι' αὐτοὶ ἡ ἴδιοι κι' οἱ ἄλλοι ὀλόγυρά τους... Τελος πάντων, δὲν μποροῦμε νὰ τὸ ἀρνηθοῦμε: Τὸ γιὸ-γιὸ εἶν' ἕνα νόστιμο παιχνιδάκι.

Ἀξίζει ὅμως τὴν καταπληκτικὴ αὐτὴ διάδοση πὺρ ἔλαβε σ' ὅλο τὸν κόσμον; Ἀξίζει νὰ παροχολῇ τόσο πολὺ, ἐκτὸς ἀπ' τὰ μικρὰ παιδιὰ, καὶ τὰ μεγάλα;... Μοῦ λένε πὺρ στὴν Εὐρώπη, δὲν βλέπεις πιά ἀνθρωπο πὺρ νὰ μὴν ἔχῃ στὰ χέρια του, ἢ τουλάχιστον στὴν τσέπη του, ἕνα γιὸ-γιό. Στὰ σπῆτια καὶ στοὺς δρόμους, στοὺς κήπους καὶ στίς αὐλές, στοὺς κινηματογράφους καὶ στὰ γραφεῖα, στὰ μαγαζιά καὶ στὰ καφενεῖα, παντοῦ, μικροὶ καὶ μεγάλοι παίζουν γιὸ-γιό. Μανία! Αὐτὴ εἶναι ἡ λέξη πὺρ ἐκφράζει τὸ πᾶγμα. Ἀξίζει λοιπὸν αὐτὸ τὸ παιχνίδι νὰ κάνῃ τοὺς ἀνθρώπους μανιακούς;

Ὁχι βέβαια! Ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα εἶχαν στὸν κόσμο αὐτὴ τὴν τύχη, χωρὶς νὰ ξέχουν περὶ σφόδρα ἀπὸ τὸ γιὸ-γιό. Καὶ σὰς θυμίζω ἐκείνη τὴν πνευματικὴ ἀσκησὴ πὺρ τὴν ἔλεγαν «σταυρωτὲς λέξεις». Ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια εἶχε ξετρελάνει τοὺς ἀνθρώπους τῶν δυὸ ἡμισφαιρίων καὶ δὲν ὑπῆρχε ἐφημερίδα καὶ περιοδικὸ πὺρ νὰ μὴ δημοσιεύῃ δυὸ καὶ τρεῖς σὲ κάθε φύλλο. (Μόνο ἡ «Διάπλασις» κατάφερε τότε νὰ τοφύγῃ τὴν παγκόσμια αὐτὴ μανία, ἂν καὶ πολλοὶ φίλοι τῆς τῆς ἔστελναν «σταυρωτὲς λέξεις» καθεμέρα). Ἀξίζει λοιπὸν κι' αὐτὴ ἡ ἀσκησὴ νὰ παροχολῇ τὸς ἀνθρώπους καὶ τόσες ὥρες; Σὰς θυμίζω ἀκόμα καὶ τὰ τραγούδια, πὺρ συχνὰ γίνονται «δημοφιλή» σ' ὅλο σχεδὸν τὸν κόσμο κι' ἀκούει κανεὶς νὰ τὰ τραγουδοῦν νύχτα μέρα σ' ὅλες τις γλῶσσες καὶ νὰ τὰ παίζουν πιάνο τοῦ σπιτιοῦ κι' ὀργανέττα τοῦ δρόμου. Καὶ τις περισσότερες φορές, γι' εἶν' αὐτὰ τὰ τραγούδια; Στίχοι γέλοιοι, ἀνόητοι, καὶ μουσικὴ ἐλαφρότατη, κοινότατη, τιποτένια.

Μὴ σὰς κίνη λοιπὸν κατάπληξη — οὔτε ἀγανάκτηση, γιατί εἶδα καὶ μερικὸς ἀγανακτισμένους — ἡ καταπληκτικὴ αὐτὴ διάδοση τοῦ γιὸ-γιό. Ἐτσι εἶναι ὁ κόσμος. Ἕνα τιποτένιο πᾶγμα τὸ παίρνει, τάχα καλῶς καὶ μὲ μανία, γιὰ νὰ τὸ ξεχάσῃ σὲ λίγο καὶ νὰ πάρῃ, νὰ χαλαρώσῃ ἄλλο, πὺρ τιποτένιο. Σ' αὐτὴ τὴν περίστασι, ἡ μίμηση παίζει τὸ σπουδαιότερο ρόλο. Καὶ πάντα οἱ κατώτερες τάξεις μιμοῦνται τις ἀνώτερες. Τὸ γιὸ-γιὸ π. χ., στὴν ἀρχή, εἶχε τὴν τύχη νὰ γαπηθῇ ἀπὸ πολλὰ παιδιὰ τῆς ἀγαπητῆς ἀριστοκρατίας. Ἀμέσως τὰ μιμήθηκαν — δὲν ἦταν δὲ καὶ τόσο δύσκολο — τὰ παιδιὰ τῶν ἀστῶν καὶ τοῦ λαοῦ. Κι' ἔν' ἄλλο ἀκόμα: ὁ Ἀγγλος θεωρεῖται σήμερα ὁ μεγαλύτερος «ἀριστοκράτης» τῆς Εὐρώπης. Ἀμέσως λοιπὸν τὸν μιμήθηκαν, καὶ στὴ γιογιομανία του, ὁ Γάλλος, ὁ Γερμανός, ὁ Ἰταλὸς καί... ὁ Ρωμιός.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ προσθέσω καὶ κάτι πὺρ εἶναι ὅλο πρὸς τιμὴν τοῦ τελευταίου: Στὴν Ἑλλάδα, τὸ γιὸ-γιὸ δὲν ξετρελάνει τὸν κόσμο ὅσο στᾶλλα, τὰ μεγάλα εὐρωπαϊκὰ κράτη. Περιορίσθηκε σχεδὸν στὸν παιδοκόσμον, σὺν παιχνίδι γιὰ παιδιὰ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει, πὺρ ὁ Ρωμιός, κατὰ βάθος, εἶναι πὺρ σοδαρός, πὺρ μετρημένος ἀνθρώπος; Ἀλλὰ καὶ πολλὰ παιδιὰ, ἐδῶ-πέρα, τᾶκουσα νὰ λένε: «Τ' εἶναι κι' αὐτὸ τὸ γιὸ-γιό; Σπουδαῖο πᾶγμα!».

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΖΩΗ

Καὶ πήραμε ἄθελα τὸ δρόμο
Ποῦ φέρονται ποῖος τὸ ξέρει ποῦ...
Ὅλα διαβήκανε καὶ πᾶνε
Ἐκεῖ πὺρ πίσω δὲ γυρνᾶνε,
Κάτω ἀπ' τὸ ὅλο τ' οὐρανοῦ.

Τίποτα πιά δὲ θὰ ξανάρθῃ.
Πόσο γοργὰ φεύγει ἡ ζωὴ! —
Κι' ἐμεῖς τὸ δρόμον μας περνᾶμε,
Χωρὶς νὰ ξέρουμε ποῦ πᾶμε,
Καὶ μὲ τὴν πίκρα στὴν ψυχὴ.

Ὅλα διαβήκανε καὶ φεύγουν,
Μὰ ἡ θύμηση πιστὴ ἀπομένει
Νὰ συντροφεύῃ στὴν ψυχὴ μας
Μὲ τὴ ζωὴ τὴν περασμένην.

Χρυσοσύνεργο

ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Β'

Καὶ τώρα περπατοῦμε πάνω στὸν ἴσιο μεγάλο ἀμαξωτὸ δρόμον, πὺρ δὲν μοιάζει καθόλου μ' ἐκεῖνον τὸν παλιὸ δρόμον πὺρ εἶχε φτιάσει ἡ φύση, κι' εἶχαν διορθώσει λίγο τὰ χέρια τῶν χωρικῶν.

Δὲν ἔχει τίποτα τὸ κοινὸ μαζί του, γιατί δὲν εἶναι τῆς φύσης δημιουργημα. Δὲν βρέθηκε ἀπὸ πάντα νὰ κατεβαίνει καὶ ν' ἀνεβαίνει πλαγιὲς ἀνάμεσα ἀπὸ βάτους κι' ἀγριοκαστανιές. Εἶναι κολλοσσαῖο δημιουργημα τῆς τέχνης πὺρ ἦρθε νὰ κάνῃ τὴ συγκοινωνία πολὺ πὺρ εὐκολὴ καὶ γοργή, πὺρ ἦρθε ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ δρόμον τῆς φύσης τὸν ἀνώμαλο, τὸν μακρὺ. Περνάει κι' αὐτὸς ἀπ' τὸ Μέγα ρέμα, μὰ δὲν συνδέεται μὲ ξύλινη γεφυρούλα. Μία πελώρια γέφυρα, ἡ μὲλλον ἕνα κολλοσσαῖο φράγμα ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸ ρέμα, ὡς ἐπάνω στηρίζει τὸ δρόμον πὺρ περνᾷ ἀπὸ πάνω κι' ἐμποδίζει τὸ νερὸ νὰ τρέχῃ μὲ ὀρμή, μὴ ἀφίνοντάς το νὰ κάνῃ καταστροφές. Καὶ γύρω στὸ φράγμα πελώριοι τοῖχοι σὺν τὰ παλιὰ τεῖχη φρουρίων, μὲ μὴ μικρὴ πεζούλα ψηλά, δεσπόζουν τὸ δρόμον ἀπ' τὸ μέρος τῆς ρεματιάς, ἐνῶ ἀπ' τ' ἄλλο ἀκρὸ τοῦ δρόμου ἀρχίζει λίγο ψηλότερα, τὸ δάσος μὲ τις ἀγριοκαστανιές.

Ἄλλοτε καὶ τώρα. Ἄλλοτε ἕνας μακρὺς, στενός, ἀνώμαλος δρομάκος, τώρα ἕνας γοργόροος μεγάλος, μεγαλόπρεπος δρόμος. Κι' ἐνῶ, κανεὶς πῆγαινε τρία τέταρτα δρόμον καὶ ἴδρωνε καὶ κουραζόταν, τώρα ἕνα αὐτοκίνητο σὲ φέρνει στὸ ἄλλο χωριὸ σὲ πέντε λεπτά. Ἡ τέχνη συμπλήρωσε τὴ φύση κάνοντάς τα ὅλα πὺρ γοργόροα, πὺρ μεγαλόπρεπα, πὺρ ὠραῖα. Γι' αὐτὸ ὁ δρόμος τῆς τέχνης ὁ τωρινὸς δὲν μοιάζει καθόλου μ' ἐκεῖνον τῆς φύσης, πὺρ ἦταν ἄλλοτε.

Ὁ δρόμος ὁ τωρινὸς εἶναι πὺρ εὐκόλος, πὺρ γοργόροος. Ὁ δρόμος ὁ παλιὸς εἶναι πάντα πὺρ χαριτωμένος, πὺρ ρομαντικός, μὰ αὐτὸς ἦταν γιὰ ἄλλοτε καλὸς, γιὰ τώρα εἶναι ἀνυπόφορος. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀφημέριος κι' ἐρημος, κανένας δὲν πάει ἀπὸ κεῖ. ἐνῶ ὁ ἀμαξωτὸς εἶναι πάντα γεμάτος.

Ἦταν γι' ἄλλοτε. Ἄλλος εἶναι γιὰ τώρα.

Παραοία

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΑ ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑΤΑ

ΚΑΣΤΑΝΑ ΖΕΣΤΑ!

Περπατούσαμε μὲ τὰ μάτια πρὸς τὰ κάτω προσηλωμένα, χωρὶς νὰ κοιτάζουμε, στὴν ἀσφαλτο, πὺρ ἔβγαζε φωτιὲς μετὰ ἀπὸ τὴ μεσημεριανὴ φρικτὴ ζέστη. Ἕνα χαμόγελο πλανιόταν στὸ πρόσωπό μας σὺν χαιρετισμὸς στὰ ὄνειρα, πὺρ κίνησι τῆς στιγμῆς ἔβλεπε ἡ φαντασία μας, ἀρμενίζοντας ἐλευθερίαν.

Ἐξαφνα ἔφτασε στ' αὐτιά μας ἡ μακρινὴ φωνὴ ἐνὸς καστανά, ἐνῶ ξεφύτρωνε μὲς ἀπ' τὰ δέντρα ἕνα μαῦρο σχῆμα:

— Κάαστανα ζεστάαα!

Ἡ φωνὴ ὅσο πλησίαζε, τόσο πὺρ καθαρὴ γινόταν... Ἦταν ἡ πρώτη φορά ἀπὸ πέρασι, πὺρ ἀκούγαμε αὐτὲς τις λέξεις, ποῦρχονταν πάντα σὺν ἕνα προμύνημα τοῦ χειμῶνα.

Ἐξαφνα ρωτᾷ μίαν.

— Κορίτσια μήπως κρατᾶτε τίποτα λεπτὰ;

Κάθε μὴ κρατοῦσε ἀπὸ μὴ δραχμὴ κι' ἔτσι μαζεψήκανε τρεῖς δραχμές, δηλαδὴ ἴσα-ἴσα πὺρ μᾶς φθάνανε γιὰ νὰ πάρουμε λίγα ἀπὸ τὰ πρώτα καστανά καὶ νὰ εὐχηθοῦμε «καὶ τοῦ χρόνου».

Ὡς πὺρ νὰ ἐτοιμαστοῦμε ὁ καστανὰς πλησίασε καὶ μᾶς κοίταζε σὺν νὰ καταλάβαινε ὅτι θάγοράζαμε.

Γέρος μὲ ἄσπρα μαλλιά καὶ γένεια κρατώντας σὲ τὴν ὀχλὴ του ἕνα βαρὺ καλάθι μὲ καστανά, σοῦ ἔδινε τὴν ἐντύπωση ἐνὸς ζωντανοῦ χειμῶνα.

— Παπποῦ, πόσο τὰ δίνεις;

— Δέκα δραχμὲς τὴν ὀκά.

— Μᾶς δίνεις ἑκατὸ δράμα;

— Καὶ βέβαια!...

Μετὰ ἀπὸ λίγο καθὼς ζύγιζε τὰ καστανά:

— Ξέρετε, μᾶς λέει, πὺρ εἴσατε οἱ πρώτοι πὺρ μοῦ ἀλαφρώνετε λίγο τὸ φορτίο μου;

— Ἀλήθεια, παπποῦ, μακάρι νὰ σοῦ κάνουμε καλὴ ἀρχή.

— Εὐχαριστῶ... καλὰ μου παιδιὰ. Μᾶς τᾶδωσε... κι' ἀφοῦ τὸν πληρώσαμε κι' ἔφευγε μὴ λέει:

— Καὶ τοῦ χρόνου!

— Καλὸ πούλημα!

Τὰ μοιραστήκαμε... καὶ τρώγοντας βιαστήκαμε νὰ γυρίσουμε γιατί εἶχε νυχτώσει.

Μίνω Μάους

ONEIRO ΠΟΥ ΣΒΥΝΕΙ

— Μὰ γιατί ἀργεῖ, μαμά, τὸ βαπόρι σήμερα, ἐνῶ θὰ φέρῃ τὴ νουνά μου;

— Τώρα, παιδί μου, θάρθῃ.

— Καὶ θὰ μοῦ φέρῃ τὸ ποδήλατο;

Θὰ παίζω σὲ μεγάλη ἀδελφὴ, θὰ τρέχω πολὺ, πάρα πολὺ καὶ θὰ νάω δικό μου κατὰ δικό μου, καὶ... καὶ...

Ἡ μαμά καὶ ἀπάντησε μὰ ἡ μικρὴ δὲν ἀκούει γιατί φλυαροῦσε μόνη της, τί θὰ κάνῃ καὶ πὺρ θὰ τρέχῃ μὲ τὸ ποδήλατό. Ἐξαφνα ἀκούγεται ἀφύριγμα βαποριοῦ. Ἡ μαμά πετιέται στὴν ἀδελφὴ. Εἶναι γεμάτη χαρά. Νὰ τὸ βαπόρι μὲ τὴ νουνά. Νὰ ἡ νουνά μὲ τὸ ποδήλατο!...

Σὲ λίγο ἡ νουνά ἦταν στὸ σπῆτι,

ἀγκαλιάσματα, φιλία, ἕνα σωρό. Μὰ πὺρ εἶναι τὸ ποδήλατο; Συλλογιέται ἡ μαμά. «Ἄ, ἴσως εἶναι στὰ πράγματα πὺρ φέρνει αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος. Ἐρχονται καὶ τὰ πράγματα. Ἡ νουνά ὅμως ἀνοίγει μὴ τᾶντα καὶ βγάξει ἕνα μικροῦτσικο, τόσο δὲ κουκλάκι.

— Ἐλα, μπέμπα μου, ἔλα νὰ δῇς τί σοῦφερα. Ἐλα πάρε τὸ κουκλάκι σου, εἶδες τί ὁμορφὸ πὺρ εἶναι;

— Δὲν τὸ θέλω! Ποῦ εἶναι τὸ ποδήλατο;

— Καλὲ ποῦ ποδήλατο;

— Νὰ τὸ ποδήλατό. Κι' ἡ μαμά ἀρχίζει νὰ κλαίῃ δυνατὰ.

Ἡ νουνά ἔξαφνα ἀντιμέτωπη, ἐνῶ ἡ μαμά ἔξηγετ' ὡς ἔλασσε, στὴν ἀνύποπτη νουνά τὸ μεγάλο... ὄνειρο τῆς κόρης της.

Προσπαθοῦν κι' οἱ δυὸ νὰ τὴν καθησυχάσουν καὶ νὰ τὴν... παρηγορήσουν! Τῆς τάζουν τὸ ποδήλατο γι' ἄλλη φορὰ καὶ τῆς δίνουν τὸ κουκλάκι.

Κι' ἡ μαμά πὺρ παίρνει γιὰ νὰ μὴ δοθῇ στὸν ἀδελφούλη, μὰ τὰ μάτια της μένουν δακρυσιμένα κι' ἔχει χάσει — γιὰ λίγο βέβαια — τὴν εὐθυμία πὺρ ταιριάζει στὴν ηλικία της!...

Μὴν κλαῖς, καίμενο παιδί. Ἀς μὴ συννεφιάσῃ τίποτα τ' ἄθωα σου ματάκια! Θάρθῃ, ἴσως, μέρα πὺρ θὰ δῇς ἄλλα, μεγάλα ὄνειρα σου νὰ θάω!

Τώρα παρηγορηθῇ με κατὶ, τότε ἀλίμονο, τίποτα δὲν θὰ σ' εὐχαριστῇ! Τώρα ἐλπίζει ἀκόμα, μὰ τότε... τότε σβύνουν ἀπότομα οἱ ἐλπίδες τοῦ μεγάλου!

Τώρα μπορεῖς καὶ κλαῖς, ὅσο φτάνει νὰ ξεκουράσῃς τὴ λυπημένη σου ψυχούλα, χωρὶς νὰ σὲ μέλλῃ πὺρ γελοῦν οἱ ἄλλοι. Μὰ τότε, ἀλίμονο, τότε θάσαι ἀναγκασμένη νὰ πνίγῃς τὰ δάκρυά σου, νὰ καταπνίγῃς τὸν πόνο σου καὶ θὰ πρέπει, ἴσως... νὰ γελοῦνε τὰ χεῖλιά σου...

Μῦθον τῆς Ἀνδρου

ΦΕΥΓΟΝΤΑΣ...

Ἀκόμη δὲν μπορῶ νὰ πιστέψω πὺρ ἔφυγα ἀπὸ τὴν πατρίδα, μακριὰ ἀπὸ τὴ γλυκειὰ μου πατρίδα, μακριὰ ἀπὸ τὸ γελαστὸ σπῆτι μου, καὶ ἀπὸ τὰ πρόσωπα πὺρ λατρεύω! Κι' ὅμως, εἶναι ἀλήθεια: Σὺν σ' ὄνειρο θαμπὰ βλέπω πρῶτα-πρῶτα νὰ χάνονται τὰ ἄσπρα μαντήλια, καὶ μαζί καὶ οἱ ἀγαπημένες μου σιλουέτες; Καὶ τὰ δάκρυα κυλοῦν πικρὰ-πικρὰ χωρὶς νὰ μοῦ φέρουν καμμιὰ, μὰ καμμιὰ ἀνακούφιση! Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί αἰσθάνομαι, κατὶ μὲ πνίγει, καὶ μοῦ πιάνει τὴν ἀγαπνοή. Νᾶναι κάποιοι λυγμοὶ πὺρ θέλει νὰ ξεσπάσῃ: Οὔτε καὶ γὼ ἡ ἴδια ξέρω. Πρέπει ὅμως νὰ κρατηθῶ, γιατί ἀλλοίμονο τότε τί θὰ κάνουν οἱ ἄλλοι; Ἀλλὰ πὺρ νὰ κρατηθῶ; Μοῦ κόβεται ἡ καρδιά ὅταν βλέπω τὴ μαμά καὶ τὴ γιανιά νὰ κλαῖνε! Σκέπτομαι πὺρ ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀφορμή. Ἀ-ραγε, γιανιά, θὰ ζήσῃς γιὰ νὰ μὲ ξαναδῇς; Ἀλλοίμονο, δὲν γνωρίζουμε τὸ μέλλον! Ἡ χρυσὴ μου ἀδελφούλα κράτησε λιγάκι τὴ λύπη της, γιὰ νὰ μὴ λυπηθῇ περισσότερο, ἀλλὰ δὲ βάστηξε πιά, καὶ στὸ τέλος ἔξωπασε σ' ἕνα ἀτέλειωτο κλάμα. Ποῖος ξέρει, χρυσό μου, πότε θὰ ξαναφίλῃς τὴν ἀδελφούλα σου!

Αὐτὴ τὴ στιγμή πὺρ χαράσσω αὐτὲς τις γραμμὰς — ξαναζῶ τις στιγμὲς πὺρ ἔφευγα ἀπὸ τὸ γλυκὸ μου σπῆτι!

Σιγά-σιγά λοιπόν αρχίζουν να έβα-
φανίζονται τα σπύτια και τώρα... ή
πατρίδα μου, ο Βόλος, χάθηκε από τα
μάτια μου!

Νινέττα

ΧΑΡΑΥΓΗ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Ψηλά στο λόφο ρόδισε ή χαρυνική
μ' άχνομαβίες τον έστεφάνωσε άνε-
[μώνας
κι' έρριξε άνταύγειες χρυσές στα μάρ-
[μαρα
κι' έβαψε ρόδινες τις άψηλές κολώνες.

Της νύχτας οι σκιές δλότελα δέ φύγανε,
κάτι κεί πάνω απ' αυτές άκόμα μένει,
θαρρείς πώς είναι οι άιδώνες που πε-
[ράσανε
και άναικρύνουν την 'Ακρόπολι γονα-
[τισμένον.

Δικηγορίνα

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

'Απ' τις μορφές που ξεχωρίζω σάν
θυμώμαι τα παιδικά μου χρόνια, είναι
το γελαστό πρόσωπο της μανιάς μου.
'Ηταν μητέρα του νονού μου και μού-
λεγαν να τή φωνάζω «μανιά»· έτσι,
λέει, φωνάζουν στη Θεσσαλία τη για-
γιά.

'Ηταν μιά πολύ όμορφη γριούλα,
παχουλή και ψηλή. Με τα όμορφα ά-
σημένια της μαλλιά, το κεφάλι της
πραγματικώς έμοιαζε «σάν χιονισμένη
κορυφή στού πεγαγαριού τη λάμψη».
Φορούσε το μαύρο φουστάνι, κλειστό
ως το λαιμό, και το τσεμπέρι το μαύ-
ρο, δλοκάθαρο. 'Ετσι φαντάζομαι πώς
ντύνονται οι γριές γυναίκες στην 'Ελ-
λάδα.

Σάν άποφάσιζε ν' άφήση την 'Αγνιά
και να ξενιτευθή, ήμουν όχτώ χρονών.
Θυμώμαι πήγαμε με το νονό μου και
την περιμέναμε στο λιμάνι με τη βάρ-
κα. 'Εμεινε σπύτι με κάμποσο καιρό
κι' ύστερα έφυγε στο χωριό, στο σπύτι
του νονού μου. Σε λίγο καιρό με πή-
ραν μαζί τους. 'Ηταν, θυμώμαι, καλο-
καιρί.

Πόδ εύχάριστο καλοκαιρί δέν πέρα-
σα στη ζωή μου. Το πρωί πήγαινα κα-
βάλλα στα γαϊδούρια με τόν ξάδεοφό
μου το Στάθη, και μετά, σάν γύριζα
κουρασμένος σπύτι, παρακαλούσα τη
μανιά μου;

— Μανιά, σέ παρακαλώ, πές μου έ-
να παραμύθι.

— Ως τότε παραμύθι δέν μούχε πεί
κανείς ούτε άν ή γιαγιά μου. Κι' έτσι
άμα γνώρισα τη μανιά μου, νόμισα πώς
ανάκαλψα μιά μεγάλη πηγή παραμυ-
θίων.

Γιατ' ή μανιά μου ήξερε ένα σωρό,
κι' όχι αυτοσχέδια· μούλεγε πώς της
τάχε πεί ή γιαγιά της στη Ζαγορά, σάν
ήταν μικρή.

Μ' έπαιρνε και καθόμαστε στη με-
γάλη βεράντα του σπιτιού κι' άρχιζε,
πρόθυμη πάντα και καλόβολη. Μπρο-
στά μας άπλώνονταν άπέραντα τα χω-
ράρια με το μπαμπάκι ή με το χρυσό
ρούζι, έφταναν ως κάτω-κάτω στον ό-
ρίζοντα που δέν τόν έκλεινε τίποτα,
ούτε σπύτι, ούτε καλύβα. 'Από μακριά
ακούγονταν τα τσιτσιρίσματα μιάς τσί-
χλας ή τ' ατέλειωτα κουνέκ-κουνέκ-κουνέκ
των βαθρακών.

Δέν μπορούσε να προφέρει τα όνό-
ματα των άραπάδων, και με μεγάλη

εύκολία τούς... βάφτιζε. Τόν 'Αμ-
πελ-Μάουλα τόν έλεγε Παναγιώτη,
και τόν 'Αμπτελ Κερίμ Χρήστο!

— Μα πώς, μανιά, Παναγιώτη, άφου
είν' άράτης;

— 'Αμ' είχαμ' έναν τσοπάνο στη Ζα-
γορά που τόν έμοιαζε και τόν έλεγαν
Παναγιώτη, ήταν έτσι κοντός και κου-
στός!

Στό τέλος του Αύγουστου γύρισα
στην 'Αλεξάνδρεια για να έτοιμαστώ
για το σχολείο, και τόν ίδιο χειμώνα ή
μανιά μου πέθανε.

Τάσος Δούσης

ΤΟ ΔΕΝΤΡΙ

Πάνω κατακορφα στη ράχη της 'Α-
νίνας, ένα δεντρί όλομόναχο είναι φυ-
τωμένο. Χρόνια και χρόνια τώρα στέ-
κει εκεί και δένεται απ' του χειμώνα
τις νεροποντές, τούς βοριάδες και τα
χιόνια, παντέρημο μέσα σ' αυτή έδω
την άγονη τη γή, άδρόσιστο μες στού
καλοκαιριού την ξέρα. Σ' όλο αυτό
του πέτρινου βουνού το μάκρος, μονά-
χα την κινρινάρα την άγριάδα και τη
φλασκίνα τη χνουδάτη, της στείρας γής
τα σύμβολ' άπαντάς.

Κεί-κάτω, στην εύφορη τη γή, στούς
πράσινους τούς κόμπους και στα λει-
βάδια τάνθογέμιστα, χιλιάδες και χι-
λιάδες καλότρυχα δεντριά άδελφωμένα
χαίρονται της καλοδουλεμένης γής τα
πλούτη, τη γλυκειά του ήλιου ζεστασιά
και τις δροσάτες ρεματιές.

Μ' αυτό έδω το δύστυχο δεντρί, πύ-
νω στην πέτρα φυτωμένο, μονάχα τη
μανιά του βοριά και την άπέραντη έ-
ρημιά έχει παντοτινούς συντόφους.

Μά το κοπάδι του βουνού κάτω στο
δροσερό τόν ήσκιο του θα κοιμηθή το
γύωμα· κι' ο σγουρομάλλης ο βοσκός
σ' αυτόν το γέφυρο κορμό άκουμπισμέ-
νος, στη σιγαλιά δώ-πάνω, θα τραγου-
δήση της καρδιάς του τόν γλυκό καί-
μο. Και τα ξενιτεμένα τα πουλιά, τα
διαβατάρικα, άποσταμένα από το πέρα-
σμα του μακρινού πελάγους, πάνω σ'
αυτά τα ροζιδάρικα κλαδιά θα βρούνε
το γλυκό ξεκούρασμα. Και το πουλί
του κάμπου το φτωχό, άποδιωγμένο ά-
πό το φονικό του ανθρώπου χέρι, πο-
νετικά θα το δεχθή στον πράσινο τόν
κόρφο του.

Ξέρω και κάμπους γόνιμους, κι' άν-
θόσπαρτα λειβάδια, και βουσταμένες ρε-
ματιές· μα έγω το βίός σου και την έ-
ρημιά σου ζήλεψα, κακόμοιρο δεντρί.

Διαβάτης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο δάσκαλος:

— Όστε δέν ξέρεις σέ τί χρησιμεύει
το μαλλί;

Ο μαθητής: — ...

— Αυτό το πανταλόνι που φορείς, ά-
πό τί είναι καμωμένο;

— 'Από ένα παλιό πανταλόνι του πα-
τέρα μου, κύριε!

Αρετή Ν. Αργυρού

Ο μπέμπης στο φούρναρη:

— Πόσο έχουν τα παξιμαδάκια.

— Τριάντα δραχμές ή δια.

Κι' ο μπέμπης που θέλει να κάνει
παξάρια:

— 'Αν θές δεκαπέντε τη μισή, καλά,
είδ' άλλως πάω άλλοι!

Θέμος Αργής

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Αθήναι, 42 δδός Εϋρεπίδου,
την 4 Ιανουαρίου 1933

ΔΗΛΩΣΗ

Δέν παραλαμβάνω γράμματα με άνε-
παρκές γραμματόσημο, για τα όποια
πρέπει να πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετέ
τα και βάζετε το γραμματόσημο σωστό.
— Δέν άπαντώ σέ κανένα, όταν με ρωτά
για πράγματα που τα έχει ο 'Οδηγός
του Σύνδρομητού. Τιμάται δρ. 5, τα-
χυδρομικώς δρ. 6 για το 'Εσωτερικό και
7 για το 'Εξωτερικό, και πρέπει να τόν
προμηθευθή όποιος θέλει να λαβαίνει
μέρος στην κίνηση.

ΤΟ τραπέζι μου είναι γεμάτο κάρτες.
Τι όμορφες! Μία κυρία που ήρθε σήμερα
να έγγραψή την κόρη της, τις είδε και ρώ-
τησε: «Τίς πουλάτε;». — Τί λέτε, κυρία
μου! αυτές είναι κάρτες γραμμένες!·. Και
με τί τρυφερό, στοργικό, ήγκάρδιο γράφι-
μο!... Είναι οι εχές που στέλνουν στη
διάπλασι τα παιδιά της για την Πρωτο-
χρονιά. Και ή διάπλασις, βαθιά συγκινη-
μένη, εύχαριστεί τα καλά αυτά παιδιά που
τη θυμήθηκαν. Και του χρόνου!

Όλα τα έλαδα, Σεπεσμένε Δόρδε.
Περίεργο όμως αυτό, να μου γράψης γράμ-
ματα και να τα φυλάξω... 'Ας είναι, σου
άπαντώ μόνο στο τελευταίο. Για «εικόνες
παιδίων εκ του φυσικού» δέν θυμώμαι· άλ-
λά για να μίν τις έχω φυλαγμένες χωρι-
στά, θα πη ότι δέν ήταν κατάλληλες για
δημοσίευση. Τα Π. Πνεύματα δημοσιεύον-
«διά κλήρου». Κάθε φορά δηλαδή που μου
χρειάζονται ένα, δυό, τρία, άπλώνω το
χέρι μου στο σωρό των έγκεκριμένων και
παίρνω όποια τύχουν.

Νάρμισσε, πολύ όμορφο το θέμα του
μονολόγου «Ζηλιάρα». 'Αλλά έχει πολλή
φλυαρία. Κι' ή άπαγγελία του θα κούρα-
ζε και το διάβασμά του. Δέν μπορείς να
το διάβασμας. Κάθε φορά δηλαδή που μου
χρειάζονται ένα, δυό, τρία, άπλώνω το
χέρι μου στο σωρό των έγκεκριμένων και
παίρνω όποια τύχουν.

Βασίλισσα του Πόνου, με πολλή εϋ-
χαρίστηση διάβασα το πρώτο σου γράμμα
δπου μου έξιτορες πώς με γνώριες και
πώς μάγάπησες. 'Α, έκαμες πολύ καλά
που άποφάσιζες φέτος «να έσοπαθώσης τόν
έαυτό σου» και από αγοράστρια, τρία χρό-
νια, να γίνης συνδρομητρια. 'Ετσι σέ γνω-
ρίζω και σ' αγαπώ κι' έγώ—που μου φαί-
νεται πώς είναι πολύ δικιο. Γράψε μου,
καλή μου φίλη!

Μυστηριώδη, γράφεις τόσο κομψά,
ευανάγνωστα και χαριτωμένα, πραγμα-
τεύσαι τόσο καλά τα θέματά σου και σκέ-
πτεται πάνω σέ τόσο πολλά πράγματα, που,
μα την άλήθεια, λυποῦμαι που μου γρά-
φεις τόσο άραιά. 'Ελπίζω όμως στο έξής
να μου γράψης συχνότερα. Ναί, στην πόλη
σας έχω λίγους συνδρομητές και φρόντισε
να τούς αβξήσης λιγάκι. Χαριτίσματα στον
πατέρα σου, το παλιό μου φίλο. Το 'Α-
στέρι της 'Ελπίδος, καθώς μου έγγραφε,
δεκαπέντε έτών θα τελειώση το Γυμνάσιο.
'Αλλά αυτό είναι έξαιρετικό. Συνήθως τα
παιδιά το τελειώνουν 16—17 έτών.

Και σύ, Αργαριώτικη Φτέρη, έκαμες
πολύν καιρό να μου γράψης. Ποτέ όμως
δέν έβγαλα με το νου μου πώς «δέν υπάρ-
χεις πιά». 'Εμάντευα πώς τα πολλά μα-
θήματα σ' έμποδίζουν. 'Οπόσο σ' εύχαρι-
στώ που δέν μαφίνεις, άν και δέν σου μέ-
νει καιρός ούτε καλώς-καλά να με διαβά-
ζης. Και σέ συχαίρω που είσαι τώρα μιά
από τις καλύτερες μαθήτριες.

Η Κλαίλια σκέφθηκε πώς το καλύτε-
ρο πρωτοχρονιάτικο δώρο που είχε να μου
κάνη, ήταν ένα ξεπαθώμα. Και να το!
Τήν εύχαριστώ πάρα πολύ. Η Ίδια μου
γράφει, έξ άφορμής της 'Επιστολής του
κ. Φαίδωνος, πώς αγαπώ τόσο τη στατί-
δα, που πάντα ή τσέπη της είναι γεμάτη.
'Αλλά πώς πάει από δόντια; Η Μεγάλη
'Ελλάς μου έγγραψε πώς ή στατίδα κατα-
στρέφει τα δόντια. Είναι άλήθεια αυτό;
'Αν ή Κλαίλια, που κάνει κατάχρηση, έ-
χη γερά δόντια, τί θα μπορούσε κανείς να
συμπεράνη;

Στάμ Κάλλ, παλιέ μου φίλε, χαίρω
πάρα πολύ που άποφάσιζες να μου γρά-
φης, κι' έλπίζω να μου γράψης συχνά. Ο
'Οδηγός λέγει ότι ή κρείς της Κυριακής
συνδεύεται και με εικόνες. Τις εικόνες
αυτές τις κάνει ο ζωγράφος μου, που δια-
βάξει τις άπαντήσεις κι' έμπνέεται απ'
αυτές. Μερικοί όμως συνδρομηταί, που
έβρουν έπωσθήποτε να ζωγραφίζουν, εί-
κονογραφούν τις άπαντήσεις τους οι ίδιοι
και κάποτε αυτά τα σκίτσα τους είναι τό-
σο καλά, ώστε τα δημοσιεύω μαζί με τα-
λα που κάνει ο ζωγράφος.

Και του χρόνου λοιπόν, 'Ανθισμένη
Δεμονία, έτοι ώρα να περάσης τα Χρι-
στούγεννα. 'Αλήθεια, τί αξία θα είχαν αυ-
τές οι έξαιρετικές ήμέρες άν δέν περνού-
σαν; Δέν θάταν έξαιρετικές... Είπα στη
δ. Καρακλή που σου άρεσαν οι 'Αγρύ-
πνιες» της «για την έίρωνιά τους, το σαρ-
κασμό και τη λεπτότητα». Ο κ. Ε. έ-
λαβε και την έπιταγή και σ' έέγραψε
στη «Νέα 'Εστία».

Μελαγχολική 'Ονειροπόλος, εύχαρι-
στώ για τα καλά λόγια. 'Αφού μάγαπης
τόσο και πάντα λές καλά για μένα, κά-
ποτε θα βρής και την ευκαιρία να έσοπα-
θώσης. Το Παιδικό Πνεύμα δέν το κατά-
λαβα· τί θα πη «να με βαρήςσεις»; να
με δέριστε;... 'Όσο για το Λεξήγριο,
πρέπει να διαβάσης τόν 'Οδηγό για να ιδής
πώς και πότε στέλνονται Πνευματικά 'Α-
σκήσεις. Τόν 'Οδηγό συνιστώ και σ' όλους
τους νέους μου φίλους. Βήμα δέν θα μπο-
ρούν να κάμουν—έννοώ στην κίνησή μου—
χωρίς αυτόν.

Τα έλαδα όλα, Μπουμπουλίνα. Έκα-
μες πολύ καλά να μου στείλεις και ση-
μείωση τόν Εϋδην μου του 1932 κι' άς
μην έχης πολλά. Θα ήθελα να σέ μιμη-
θών όλοι και όλες. Άπαντα τα Εϋσημα,
δσο λίγα κι' άν είναι, έχουν την αξία τους,
και δέν πρέπει να τα περιφρονή κανείς έ-
πειδή δέν τόν δίνουν το δικαίωμα να πάρη
και Βραβείο.

Ναί, Ιωάννα Βάρε, τα χρόνια περ-
νούν «σά νεράκι», και κάθε πρωτοχρονιά
που μου γράφεις να σου στείλω ένα μου
τόμο (σου έστειλα τόν τόμο του 1912) εί-
σαι κατ' ένα χρόνο μεγαλύτερη· όχι όμως
και «γεροντότερη» όπως λές. 'Εγώ μάλι-
στα θάλεγα «νεώτερη». Γιατί στην ήλικία
σου, ή νιότη συναιμώνει δλοένα ως που
φτάνει στην άκμή. 'Επειτα άρχίζει ή πα-
ρηγή, τα γεράματα. Μά είσαι τόσο μακριά
από αυτό το σταθμό, που δέν θα μπορούσες
να τόν ιδής μπροστά σου ούτε με... τηλε-
σκόπιο!

Δέν είμαι καθόλου θυμωμένη μαζί σου,
Σφίξ, ούτε σου κρατώ καμιά κακία.
'Αλλ' άκουσε γιατί επέμεινα. Το Διαπλάσι-
ό που μου γράφεις να σου στείλω ένα μου
τόμο (σου έστειλα τόν τόμο του 1912) εί-
σαι κατ' ένα χρόνο μεγαλύτερη· όχι όμως
και «γεροντότερη» όπως λές. 'Εγώ μάλι-
στα θάλεγα «νεώτερη». Γιατί στην ήλικία
σου, ή νιότη συναιμώνει δλοένα ως που
φτάνει στην άκμή. 'Επειτα άρχίζει ή πα-
ρηγή, τα γεράματα. Μά είσαι τόσο μακριά
από αυτό το σταθμό, που δέν θα μπορούσες
να τόν ιδής μπροστά σου ούτε με... τηλε-
σκόπιο!

Δέν είμαι καθόλου θυμωμένη μαζί σου,
Σφίξ, ούτε σου κρατώ καμιά κακία.
'Αλλ' άκουσε γιατί επέμεινα. Το Διαπλάσι-
ό που μου γράφεις να σου στείλω ένα μου
τόμο (σου έστειλα τόν τόμο του 1912) εί-
σαι κατ' ένα χρόνο μεγαλύτερη· όχι όμως
και «γεροντότερη» όπως λές. 'Εγώ μάλι-
στα θάλεγα «νεώτερη». Γιατί στην ήλικία
σου, ή νιότη συναιμώνει δλοένα ως που
φτάνει στην άκμή. 'Επειτα άρχίζει ή πα-
ρηγή, τα γεράματα. Μά είσαι τόσο μακριά
από αυτό το σταθμό, που δέν θα μπορούσες
να τόν ιδής μπροστά σου ούτε με... τηλε-
σκόπιο!

Ένα περιστατικό. Το γράμμα του ήταν τό-
σο πειστικό, ώστε άμα μου έγγραψες σου
πώς διάδασες τόν μύθο έκείνο άπαράλλα-
χτο. άντολεξεί, σ' ένα παλιό περιοδικό,
άπόρησα πολύ και θέλησα να ιδω το κεί-
μενο, για να κρίνω ένα φαινόμενο από τα
πιο παρξένα. 'Αρνήθηκες—ή άπέφυγες—
να τόν αντιγράψης και να μου τόν στείλεις,
για να μη βάλης βέβαια σέ δύσκολη θέση
το φίλο μας. Τώρα μου γράφεις πώς εί-
χες μετανοιώσει για την καταγγελία. Μπο-
ρώ να σου κρατήσω κακία γι' αυτό;

Όχι, 'Αγνή, ποτέ δέν ένόμισα πώς με
έχασες. 'Εσύ; μά θάπρεπε να χαλάση ο
κόσμος! Φυσικά, όταν πηγαίνης στην Σ'
του Γυμνασίου, και κάνεις άκόμα βιο-
λί, θεωρία και άπαγγελία, δέν μπορεί
να σου μένη πολυς καιρός γι' άλληλογρα-
φία. Γράφω μου λοιπόν όταν εύκαιρής
και μη φοβάσαι ότι θα φαντασθώ κατά το
άδύνατο... Πώς πήγες ή σχολική έορτή;
Σου έστειλα 5 τετράδια. Εύχαριστώ.

Αγνώστου 'Αερογιάλη και Ταΰτετε,
το γραμματάκι σας πολύ μ' εύχαρίστησε.
Φαντάζομαι πόσο θα μάγαπαστε, άφου εί-
σθε άνίφια της παλιάς μου Βάρκας του
Κανάρη, και με ρωτάτε άν τή θυμάμαι;
Μά έσχιονόταν ποτέ τέτοιες φίλες;...
Θάκολούθηστε, χωρίς άλλο, τα ίχνη της
θιας σας. Και πρώτα-πρώτα θα μου
γράψετε συχνά. 'Αλλά χωριστά το καθε-
να σας. Κάθε φορά δηλαδή, μέσα στον Γ-
διο φακέλλο, θα λαβαίνω δυό γράμματα.
'Ετσι;

Κερκυραϊκό Διαβολάκι, χαίρω πολύ
για τη γνωριμία. 'Απ' δσα μου γράφεις—
και τί όμορφα!—καμιά άμφιβολία δέν
έχω πώς θάναδειχθής μιά από τις καλύ-
τερες φίλες μου. Εύχαριστώ πολύ που
σκοπεύεις να με συστήσης και σ' άλλα
παιδιά.

'Α, τί κρίμα! Δέν μου μένει τόπος να-
πανήσω και στα ώραια γραμματάκια της
Τρελλής Ζαννέτ, της Κυρά-Φροσύνης
(που δέν βρήκα όμως μέσα 10 δρ. για
ψευδώνυμο) και του Κρινάκι. Δέν πειρά-
ζει, όταν μου έκανα γράψουν, ε;

Στη σειρά της «Παιδικής Βιβλιοθήκης»
'Ελευθερουδάκη βγήκε κι' ένας τόμος με
τα «Παιδικά» του Παπαδιαμάντη, δια-
σκευασμένα από τη δ. Γεωργία Ταρσούλη
και εικονογραφημένα από την κ. Χ. Στε-
φανοπούλου. Είναι, χωρίς άλλο, τωραίο-
τερο βιβλίο αυτής της σειράς.

Ο γνωστός ποιητής Γιάννης Κλ. Ζερ-
βός, θεας του αλληγομνητού μας Τζώνη
Γερ. Ζερβού (Μαμαραμένου Βασιλό-
πουλου) έβγαλε ένα βιβλίο με τόν τίτλο
«Μνημοσύνη» αφιερωμένο στην μνήμη
του άνεσιού του. Είναι κάτι σάν τόν «Τά-
φο» του Παλαμά. Σαρανταπέντε ποιήμα-
τα, έλεγεια να ποίμε, ώραια, συγκινητι-
κά, και στο τέλος ένα πεζό, άλλα κι' αυ-
τό ποιητικώτατο, «Ημερολόγιο της Μνή-
μης».

ΕΓΚΡΙΣΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν έγκρίνεται, ούτε ένα
νέωνται, άν δέν συνοδεύεται από το δικαίωμα,
δρ. 10.— Τα έγκρινόμενα ή άνασούμενα ίσχύουν
άδς τήν 30 Νοεμβρίου 1933. Όσα συνοδεύονται από
Α. άντικου» σέ άγρία και δσα από Κ. σέ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ρωμαιοέος Πι-
ταρίκος, ά. (Καλέ, τί λέτε;). Κουσο-
μπόλα, κ. (ΑΠ). Χαρά, κ. (ΕΕ). Δια-
βολάκι, κ. (ΑΚ). Έθνοφρουρός, ά.
(ΔΜ). Νεγκρίτα, κ. (ΑΖ).

Ανανεώσιμα Ψευδώνυμα: 'Α-
γοράμπελη, κ. Λευκάτας, ά. Παρήγο-
ρος 'Αγγελος, κ. Δόνα Κλάρα, κ. Μι-
κρούλα Τραλαλά, κ. Χρυσόνηρο, κ.

Μενεξεδένιο Μπουκετάκι, κ. 'Ιώ, κ.
Γλυκειά Χαραυγή, κ. Μικρά 'Αλοατίς,
κ. Πληγωμένος 'Αετός, ά.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

'Απορρίπτονται: «Γαλανή χαρά»
του Τ. Δ. Πολύ άκατάστατο το μέ-
τρο και βεδιασμένες όμοιοκαταλήξεις. Στην
αρχή έχει κάποια έννοια, ύστερα όμως
μπερδεύεται πολύ. Έκείνο το «'Αχ, μη
φύγης απ' το μώλο», που γράφηκε για να
όμοιοκαταληκτ ή με το «όθλο» είναι πολύ
τραβηγμένο απ' τα μαλλιά. — Στόν 'Α-
δελφούλη» της Χρυσάφειας. Έχει αλ-
σθημα και τρυφερότητα, άλλα είναι άπί-
θανα διατυπωμένο και δέν μπορεί να συγ-
κινήση τόν αναγνώστη. Φαίνεται κάπως
δύσκολο, το τρίψιμο μιάς καρέκλας να προ-
καλή τόσες σκέψεις. Το φώς της λάμπας
που διακρίνεται από το διπλανό δωμάτιο,
ένα βήξιμο κ.τ.λ. θα ήταν ίσως πιο άλη-
θοφανή. — «Ο φυλακισμένος» του Πληγω-
μένου 'Αετού. Γραμμένο σέ πολύ άκατάλ-
ληλη γλώσσα και σέ επαναστατικό ύφος.
'Αν σύμφωνα με τις θεωρίες του Π. Α.
άφηναν έλεύθερους και άτιμωρητους όλους
τους κλέφτες, τότε τί θα γίνονταν οι τί-
μιοι άνθρωποι που έχουν κι' αυτοί το δι-
καίωμα να ζήσουν, και με τόν ιδρώτα του
προσώπου τους, κι' όχι με κλεψίες, προσ-
παθούν να συντηρήσουν την οικογένειά
τους; — «Ονειροπολήματα» της Δολίτας.
Πολύ κοινό.— «Εκδρομή» του Ε. Τ. Μ.
'Αρκετά ζωηρή και ζωντανή ή περιγραφή,
το ύφος όμως είναι άκόμη άτεχνο και ή
γλώσσα σχολαστική. Έχει πολλές έκφρά-
σεις που δέν ταιριάζουν, π. χ. «Ένα κώ-
μα έλιών», «Τα σκήπτρα του χωριού τά-
χουν οι καρυδιές» κ.τ.λ.—'Η Ίδια στρά-
τα» του Δάκρυ της Μοναξιάς. 'Η ιδέα
είναι αρκετά καλή άν και όχι έξαιρετικά
πρωτότυπη, ή έκτέλεση όμως χωλαίνει
πολύ. Άένε ποτέ «του χειμώνας»; 'Η δεύ-
τερη στροφή είναι στην αρχή αρκετά μπερ-
δεμένη στην έννοια.— «Σκέψεις μου» και
'Αντίο» της Δικηγορίνας. Έστάλθηκαν
άντικανονικά. — Άλλωστε δέν ήταν δημο-
σιεύσιμα.— «Ο χειμώνας έρχεται» του Μ.
Ε. Πολύ καθυστερημένα χωρίς να έχη τί-
ποτε το έξαιρετικό για να δημοσιευθή τώ-
ρα που πέρασε ή επικαιρότης του.— «'Από
ένα γράμμα» της 'Ελ-Βα. Πολύ άποσα-
σματο, έχει μιά όρθή βάση άλλα δέν την
άναπτύσσει όπως πρέπει. Χρειαζόταν δια-
φορετική ανάπτυξη.— «Τ' όρφανέ» της Φε-
μινίστριας Τρυφερό και συγκινητικό, ή
στιχογραφία του όμως έξαιρετικά φτωχή.
'Η τελευταία στροφή είναι έλλιπής κατά
την έννοια.— «Ανατολή—Δύση» της Ι-
δίας. Αντικανονικό. Μόνον ή αρχή του
είναι όπωσδήποτε καλούτσικη.— «'Η τε-
λευταία βραδιά» της Σφιγγός. Είναι πο-
λύ δύσκολο να μεταφρασθούν ποιήματα
σέ πεζό δίχως να χάσουν το μυσό σκεδόν
απ' την αξία τους. 'Η μετάφραση πολύ
καλή, χωρίς ξενισμούς.— «'Ηρώδης» της
Κυρά-Φροσύνης. Με πολύ δύσκολο θέμα
καταπιάστηκε ή καλή μας φίλη. Τα κομ-
μάτια με ιστορικό θέμα είναι από τα πιο
άχάριστα και για μεγάλους συγγραφείς ά-
κόμη. Όπωσδήποτε ή προσπάθειά της εί-
ναι αξιέπαινη.— «'Η Μαρία μου» του
Κρητικού 'Αερογιάλη. 'Απλό έπεισό-
διο χωρίς ιδιαίτερο ενδιαφέρον και χωρίς
καμιά ανάπτυξη. Άλλωστε φαίνεται κά-
πως άπίθανο, ένα παιδί να τρέψη να πιθή
το χέρι μιάς κορίτσας νομίζοντας ότι είναι
ή μητέρα του, και ν' αντιληφθή το λάθος
του μένον όταν έκείνη γύρισε και του μι-
λήσε. 'Από μακριά βέβαια μπορεί να γε-

λασθή κανείς. — «Η χαρά μου» τοῦ **Τριανταφυλλέγιου Δάκρυου**. Πολύ τραγικό χωρίς τίποτε τὸ ξεχωριστό. Ἀποφεύγετε τὰ τετριμμένα αὐτὰ θέματα. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: **Κεφαλλονιτοπούλαν** (καλὰ λοιπόν, γιὰ τὴ Σελίδα· θὰ τὸ διαβάσω καὶ θὰ σοὺ πῶ) **Πασχαλιάντικο Δουλοῦδι** (κι' ἐγὼ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη πού σὲ γνώρισα· νὰ μοῦ γράφῃς καὶ νὰ μοῦ στέλνῃς καὶ κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα ἀφοῦ φιλοδοξῇς νὰ γίνῃς συνεργάτρια) **Σάκην Κουρέταν** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα) **Κόκκινιο Καναρίνι** (εὐχαριστῶ πολὺ· πῶς πήγαν λοιπόν τὰ Χριστουγεννιάτικα Δέντρα;) **Ἀταλάντην** (χαίρω πολὺ· σοὺ ἔστειλα καὶ Ὀδηγὸ· θὰ εἶδες τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδωνύμου σου· ἐνέκριναι καὶ γιὰ τὴ νέα μου φίλῃ τὸ **Ἀκράτητο Γέλιο**· εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα) **Μαγνήτην** (εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γιὰ τὸ δεύτερο ξεσπάθωμα καὶ περιμένω καὶ τὸ τρίτο) **Ρεζεντὰ** (Ὀδηγὸν ἔστειλα) **Θέλιαν** (εὐχαριστῶ πολὺ καὶ τὰ τρία ξεσπάθωματα· κι' ἐγὼ ἐλπίζω πῶς θὰ μπορέσης νὰ κάμῃς κι' ἄλλα μετὰ τὴν ἀγάπην σου καὶ τὴ δραστηριότητά σου· ἄλλα μὴ διαστῇς νὰ μοῦ γράφῃς, ὅσο συχνά, κι' ἄς μὴν ἔχῃς νὰ μοῦ ἀναγγείλῃς ξεσπάθωμα· ἐγκάρδιος εὐχὴς γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ μπαμπᾶ) **Γρεναδιέρον** (θὰ διαβάσω τὸ διηγημὰ σου καὶ θὰ σοὺ πῶ· περίμενε ὥς νὰ ἔλθῃ ἡ σειρὰ του· νὰ ξέρῃς ὅμως ὅτι εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ ἐγκριθῇ ἂν εἶναι γιὰ τρία φυλλάδια!) **Ἐλπίδα** (καὶ σένα σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ διπλὸ ξεσπάθωμα) **Ι. Ι. Ι.** (θὰ πληρώστε 10 καὶ 10) **Ἀπόλλωνα Σ.** **Ἀντωνίου** (στέλλει εἰς γραμματόσημο τὸ δικαίωμα τοῦ ψευδωνύμου καὶ ξαναστέλλει τὸ κομμάτι γιὰ τὴ Σελίδα) **Ρασποντίν** (ἐλαβα) **Ἀτρώμητον Φοβηταιάρεν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 28 Δεκεμβρίου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 262ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 7 Μαρτίου.

66. Λεξιγράφος

Ἀντωνυμία προσωπική
Μετὰ τὸν Πιστὸ σου ἐνώνεις
Κι' ἀρχαία πόλιν ἑλληνικήν
Μετὰ τοῦτο φανερώσεις.

Γραφευδιστὴς

67. Συλλαβογράφοι

Δυὸ γόττες, ἓνα σύμφωνον
Κι' ἐν' ὀριθμητικῷ
Ἐπίρρημα κοινόν,
Κάνουν παιδὶ πανόμορφο
Στὸν Ὀλυμπο πού ἐξοῦσε
Καὶ τοὺς θεοὺς κερνοῦσε.
Λαοὶ τοῦ Φαουντλερέβ

68. Στοιχειογράφος

Ἀκέφαλος ἂν ἀποκρίνῃ
Κάποιος θεὸς... ὑπνωτικὸς,
Ἀμέσως μουσικὸς θὰ γίνῃ.
Πανάρχαιος καὶ μαγικός.

Ἀϊντὰ

69. Μεταγραμματισμός

Σὲ νησί τοῦ Αἰγαίου ἀράξεις
Δροσερὸ κι' ἀναγαλλιάξεις
Μὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀλλάξεις
Κι' ἓναν Πέρση παρουσιάξεις.

Ἐκἀτῃ

70. Ἀντεοτραμμένη Πυραμὶς μετὰ Ρόμβον

* * * * + * * * *
* * + + + * *
+ + + + +
+ + +
+

Ὅριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω, ἀστερίσκοι καὶ σταυροί· ἀσθένεια σημειώνεται εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τιμωρεῖται· εὐωδιάζει καὶ συνήθως κατασκευάζεται ἀντανύμια, σύμφωνον.

Εἰς τὸν ρόμβον, τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύουν οἱ σταυροί, ὁριζοντίως καὶ καθέτως τὰ αὐτά. Ἡ κορυφή εἶναι σύμφωνον καὶ ἡ δευτέρα λέξις αἰσθητήριον.

Λυσέχαρτο

71. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 2 = Αὐτοκράτωρ
2 4 5 1 3 = Χώρα τ. Ἀσίας
3 4 5 3 = Δροσιζει
4 1 6 2 = Προσφιλὴς εἰς τ. γονεῖς
5 6 4 2 = Τοῦ ποταμοῦ
6 2 1 5 1 2 = Θεός

Ἡλιογέννητη

72-76. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴ ἀνταλλαγὴ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματίζουσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις:

μήκος, λέμβος, Ἀβυδος, χιών, ἀξία
Παπαρεῦνα

77. Ἀκροστιχίς

Τὰ δυὸ πρῶτα γράμματα ἐκάστης τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν βσιλίσσαν, ἡρώϊδα ἀρχαίου δράματος:

1, Βασίλισσα, μήτηρ ἥρωος ἡμιθέου·
2, Ποταμὸς τῆς Ἀττικῆς· 3, Πατρίς τοῦ μεγαλυτέρου φιλοσόφου τῆς Ἑλλάδος· 4, Ρῆτωρ ἀθηναῖος.

Ἰων

78 80. Ὁμοιόμορφα Ἑλλισύμφωνα

α * * α * ια

1, Κράτος· 2, Γαλλικὴ ἐπαρχία· 3, Σοφὴ γυνὴ τῆς ἀρχαιότητος.

Ἦμος τῆς Ἑλευθερίας

81. Γρίφος

οφ οφ φοβ :: κι
οφ οφ Ἰὰς
οφ οφ Ρίου
οφ οφ Ἰὰς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 43

567. Ὑπερίων (ὑπέρ, ἰον). — 568. Βιέννη (βῆ, ἐν, νῆ). — 569. Ὠς-θῶς. — 570. Θύρα-Θῆρα. — 571.

Σ Κ Ι Α Θ Ο Σ 572. ΣΤΟΒΑΙΟΣ
Υ Χ Ρ Π (Τίτος, ὀβίς, βόας,
Ω Ε Γ Αἴας, ἰστός). — 573.

Α Ν Η Λ Ε Η Σ 577. Διὰ τοῦ Φ:
φράσις, ἀφρός, ἄφρων, φῶρος φάσις. — 578. ΠΑΝ-

ΔΙΩΝ (Πάρις, ΚΑλαμὶς, Ἰωνᾶς, Δάβ-
Δαδος, Κάλαϊς, Στράβων, Ἀγαμέμ-
νων). — 579. Κάλλιος ἀργὰ παρὰ ποτὲ.
— 580. Ἀπόφειγε τὰς διενέξεις (ἀπόφειν γε, τὰς δι' ἐν, ἐξ εἰς). — 581. Mille ville.

ΜΗ ΑΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πῶς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μετὰ τυπωμένη ταινία, ἐπ' αὐτῇ μετὰ τις ὁποῖες σὰς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἐβδομάδα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλῶς στοιχεῖα δρ. 6. τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις· μετὰ πάλιν δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μετὰ κεφαλαία δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑΓ' — 64]

Μέγας Διαγωνισμὸς ἀγράφων τοπείων!!
Βραβεῖα ἀξίας! Ἰουλίου Βέρν, ἀγαλματικῇ, βιβλίον Διαπλάσεως, portemine... Προθεσμία μῆνας, συμμετοχὴ διδραχμός. Δ/σις: Μπούκουρας, Σῦρον, διὰ Δολίτα

[ΑΓ' — 65]

ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΣ ΑΕΤΟΣ
Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος

[ΑΓ' — 66]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΥ ΑΕΤΟΥ

(ΑΒ' 366 **Μυστικὸν Ἀστυνόμεον**: Φωτογραφικὴν Ἀγία. — **Ολιμμένην Ψυχήν**: Τόμον Διαπλάσεως. — Λοιπὸν μυριοσεχαστῶ.

(ΑΒ' -367) Ἀκυροῦται.

[ΑΓ' — 67]

Αγαπητὰ Διαπλάσσοῦλα ες, ἐλπίζοντας στήν εὐγενική σας ὑποστήριξιν κατεβάξομε τὸν **ΒΕΔΑ** στὸ Δημοψήφισμα.

Ἀγράμπελη, Πειραιώτικη, Μονάκριδη, Χλόη, Διάνα, Ἑλπίς, Ἀντινέα, Ἰώ, Μαγεμένο Νησάκι, Κραυγὴ Νίκης, Νυφούλα τ' Ὀδρανῶ.

[ΑΓ' — 68]

Χαιρετῶ τὰ Διαπλάσσοῦλα. Ἀνταλάσσω τετραδιάκια μετὰ ὄλους-ες. Δ/σις: Ἀλκιβιάδην Βρεττόν, Ἀγγελέτου, 14, Χαλκίδα, διὰ Πυγμαχὸς.

[ΑΓ' — 69]

Ψηφίσατε ὅλοι **ΜΕΓΑΛΗΝ ΙΔΕΑΝ**

[ΑΓ' — 70]

Πρωτομπαλινοντας στὸν Διαπλάσσοκομον τοῦ εὐχομαι τὸ νέον ἔτος εὐτυχές. Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μετὰ διαπλάσσοῦδες. Χ. Μ., Μεσογείων 6, Ἀθῆναι. Ἀκτὶς Ἑλπίδος, Σοὺ εὐχομαι χρόνια πολλὰ γιὰ τὴν γιορτὴ σου.

Ζωζεφίνα Μπαϊνερ

[ΑΓ' — 71]

Καλὰ μου Διαπλάσσοῦλα, σὰς ἀποχαιρετῶ. Σ' ὅποιον-α δὲν ἀνταπέδωσα τετραδιάκια ἄς δηλώσει. Γειά σας.

Ἰουλιέττα Ρωμαίου

[ΑΒ' — 72]

Κοζάκε, ἀλληλογραφεῖς; Δ/σις: (ΑΒ' 497). **ΒΕΥΓΗΝΟ ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΙ**

[ΑΓ' — 73]

Ελπίνα, θυμώθηκες πού σ' ἀποκάλυψα; Ἄλλὰ τὸ ἤξερες! Γιατὶ δὲν ἀνταποδίδεις Μ. Μ. **ΒΕΥΓΗΝΟ ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΙ**

[ΑΓ' — 74]

Βολιώτικο Ναυτάκι, μετὰ βολιτίσκα ἕως τὸν Πειραιᾶ πφ!! Τί κακοκαιρία θὰ ἔκαμνε; Εὐχαριστῶ γιὰ τίς εὐχάς· ἀλλὰ γιὰ τὸ τί ὅλες αὐτὲς ἡ δόξες καὶ τὰ γαλόνια; ;

Ταξιδιώτης

[ΑΓ' — 75]

Ανταλλάσσω τετραδιάκια μετὰ ὄλους-ες. Βασίλισσα τοῦ Δάσους, Γαρδένια, Φεγγαροχίτσα, Χρυσόπηγῃ (Σὰς ξέρω) δέχεσθε; Ἐλλή Παμπουδῇ, Εξονκράτους 21, Ἀθῆνας.

Παπαροῦνα